

MS 1081/3

J. Hofman Leeraar Gymnasium & Hf. W. v. S.
Kongerlaan 20
Gouda

Afschrift van de minuut in het besit van de
familie Gyabry, Westhaven, Gouda

Van de
Reyn

Opperk
Tav
van
de

J.

Haar
Soud

H.

Co.

[St.

24ms.
DAG-REGISTER

No.

Van de voornaamste verrigtingen, voorgevallen op de
Reyze van den Heer **FREDRIK**
MILUS COYET
Opperkoopman, en Gesaghebber op- en langs
Java's Noord-Oost-Kust, naar het Hof
van den Soesoehoenang, of Keyzer van groot Java, en geduren
de sijn Ed^e verbleef tot Cartasoera Adinin-
gkat.

Beschreven door
HENDRIK GREVEN
Boekhouder en Secretaris van
de Ambassade:]
Haar agter gevoegt is een Extract Javaansche
Nouvelles,] betreffende het gevangen neemen van den
Keijksbestierder **DAVEREDIA**,
Benevens de Intrede van gemelde Heer
COYET in Cartasoera, als Ambassadeur,
en Plenipotentiaris van wegens de C.
Compagnie by den Soesoehoenang;
[Item Notitie van Geschenk Goederen;
En Kort Relaat van het droefig voorval
tot Batavia in de Maand September
1740.]

Antekening by wyze van Dag-Register
gehouden door den Boekhouder en Secretaris
HENDRIK CREVEN, wegens de voor-
naamste voervallende verrichtinge, gedurende
de Reyse en het verblijf van den Heer FRED-
RIK JULIUS COEFT, Opperkoopman en
Gesaghebber op en langs Savas Noord-Cost-Cust
naar en aan het Hoff van den SOESOEHOESANG
SACOEHOESANG tot CARASOERAT HESANG-
GAT, aenvang genomen met.

Op Zondag Den 17. September 1730. Wanneer het
nodige tot de Reyse gervvaardigt en op alles ordre gesteld, mitaders
na de verleende qualificatie van Haar Hoog Edelhedens bij mis-
sive aan den Heer Ge-#p 2] saghebber FREDRIK JULIUS
COEFT van den 11. Augustus het temporeel gedag op gedragen was
aan den Capitain HENDRIK DURVELT, werd met de
Bagagie na de Negorij Hoengarang voor uyt gesonden den Lii-
tenant J. N. van VELSE met

3. Kergeants

4 Corporaals

2 Tambours

1 Pyper en

48 Handgrangdiers, waarna

Maandag den 18de Met den dag de Militie in
de wapenen zebraagt, en in dubbelde reijen geschaard weesende van
des Gesaghebbers wooning tot aen de Poort, is zijn Ed: na het overge-
ven der Sleutelen in handen van voornemde Capitain HEND-
RIK DURVELT, en recommandatie aen alle de leden van in
goede harmonie knoeten blijven, ontrend half 7. uuren uyt Samarang
vertrokken, onder het Labranden van 21 Stukken Canon, uytbeleyt en verge-
selschap van de meeste zequalificeerden en anderen tot aen Patterongon, en
aldaar na een welijng verbevens minnelijk afscheid genomen hebbende,
voortgereypt gecompaagneerd van den onderkoopman en Fiscaal
CORNELIS ANNO, #p. 3] NY LINS, en den Meandrig
ASUERUS STRATFKE, (als ordinaire zecommitteerden.)

9.3. 14. - 1/5.

den schryver van desen benevens den *Opfer Chirurgijn MATTHEUS*
BARTMAN, den Javaans Translatuur *JAN AUGUST COS-*
WALT, en twee *Tennisten* de *adassanten* *KOR de Koks* en
COENRAAD FREDRIK KOPMAN als meede de ordinaire wagt
 van zijn Ed: bestaande in
 1 *Sergeant*. 1 *Corporaal* 2 *Trompetters* en 12 *Zoldaten*
 alle te Paarden fraeje gemonteerd, behalven nog,
 2 *Sergeants* 2 *Corporaals* 32 *Belgische Zoldaten* met haer hoofd,
Capitain BOEYONG. Item
 2 *Sergeants*, 2 *Corporaals* en 32 *Balijers* met haer hoofd den Vaandrij
BARPPA BADOE.

Welke laatgemelde alle gewapent waren met *Piken* van den Heer
Gesaghebber met *Goud* beslagen, voorts werd zijn Ed: ook vergeselschapd
 door den *Samarangs Javaans Hoofd regent Adipattij ASRAWA*,
JHJ, ende van *Certasoera* afgezondene van den *Soesoeboenang*
 den *Tommonong CARA NGARA* en *Raden ARJA*
PRINCE *GLA*, met de *Oost- en Weststrand Gouverneuren* de
Adipattij ISRETA SOEWA van *Japara*, en *DITTA*
GRA van *Pacalongon*, nevens den *ARJA DITTA* *SAWA*
 van *Coedis*, mitsgaders den *Samarangs Chinees Capitain* en *sa-*
bandhaer QUE ANO behalven een groot getael *pick-ornament* en
Pagajie dragers van voorschreve *Javaansche groeten*, en diisdanig in een
 volmaakte *disordre* mits de *onegale wegen*, voortgereijst tot op *Perondel*
 alwaar van eene door ordre van den *Samarangs Javaansche Gouverneur*
 op gediaste *Tafel* een wijzig gegeten te hebben, weder reijse vorderde na
Moengarang, alwaar vles middags ontkend 12 uren een *quamen*,
 En ontkend half drie uren verscheenen aldaar bij den Heer
Gesaghebber twee afgezondenen van de *Moeder* van den *Prins* van
MADURA, ter bekendmakinge van hare arrive aldaer, en versocht
 dat een haer *Logement* mocht werden vergunt, waertoe den Heer
Gesaghebber ainstonts dienodige orders aan den *Samarangs Adipattij*
 afgegeven, en een haer verschaft zierd een verblijf tot genoegen;

Dingsdag Den 19de des morgens ten 6 uren liet
 zijn Ed: de *maroch* slaen, en vorderde met de geheele *Compagnie*
 ver [p.5] der reijse tot *Barween*, alwaar seftig getrackerd werd na
 de *Javaansche* wijze door den *Tommonong* *SOERA DITTA*
GRA *PRINCE* van den *Weststrand Gouverneur Adipattij*
DITTA *NGRA*, en na verpoosing van een iurtje aldaar
 wierd door *Chineesen* vande *Negorij Bergas* geleijgelt op gebreyt
 een weggelopen *manslaaf*, die voorgev' toetbehooren aan den *Regent*

9.3. 16 / 17.

Jaara *Jingab*
 bevoord, werd
GRAX *D*
 den, En den
Salatiga, al
 vier van
 ongemakken
 kende *Vriend*
 en Eenige
 brengt, als
 helivel in een
 klipsteen
 en na den
 door een *Heer*
 besichtigen
 na het *Log*
 aenhoind
Pro
 neer het zelwe
 waar ku ha
 door zijn *Dog*
Adipattij
 vaansche *Spij*
 ben ten 11^u
 de klok hel
Gommespeel
 den van dr
 door *Eveng*
 de *Hoffm*
 dert, dan alle
 nang hadde
 verschillen,
SCOLA
LUK
 ten onder he
 coïrsen, een
 ijder der m
 hare hütte k
 11 uren s
 bestemd

95.16 1/2

Tasara Ingabeij DORHICRAH den welken zij tot Samarang
bevoegd, waerbaer die wegloper ten eersten aen den Capitain HET
DORHICRAH DURELT. werd voortgeschikt, om ter Examen gestelt te wer-
den, En den Heer Gesaghebber verliet Baweeng, stelde de Cours direct na
Salatiga, alwaer, na ten halv' 12 uren een kleine halte aen de ri-
vier van Toentang gehouden te hebben, ten 1 uren sonder eenige
ongemakken aengquam, endes namiddags om 5 uren met zijn bij heb-
bende vrienden inspectie ging nemen van de gelegenheid dier plaats,
en Eenige frays water springen, die de natuur iijft de grondt voort,
brengt, als mede van een vueruets verheeven gebouw staende op een
helvel in een Lopende rivier bij forma van een grav' iijftgehouden
klipsteen (dat genoegsaem na reusen werk zelykt) geformeerd,
en na den Tardnen reekeningh # [p. 6] al voor Eenige hondert jaren
door een Heijlig man doen opbouwen tot gedagtenis, in het welk te
besichtigen een fware stortregen quam te vallen, die ons noodsaekte
na het Logement te keeren, alsoo dien regen den gantschen nacht
aenhoudt tot

Woensdag Den 20de Des morgens ten 6 uren, wan-
neer het zelven wat verminderde, ende reyse wierd voortgeset tot Ampel, al-
waer ten halv' 10 uren aengquam en van wegens den Rijksbestierder
door zijn Dogters Loon Ingabeij TRA TA HIRAH, wiens vader is den
Adipattij DORHICRAH, seftig seftig geregaleerd werden met Ja-
vaansche Spijzen, en fruitagen, van dewelken na genoeg genuttigt te heb-
ben ten 11 uren weder te paard reyse vorderde tot Bojalalie alwaer
de klok halv' 2 na den middag arriveerde, en aldaar onder het klinken der
Gommespeelen, vliegende Vaandels slaande trommen, en het Losbran-
den van drie Chergies iijft de musiquetterije beleefdelijk onvangen wierd
door Evengemeldt Rijksbestierder Adipattij DORHICRAH, en alle
de Hoffministers, en presente binnenlandse Regenten, geene uijtgleon-
dert, dan alleentlijk de Hoff-beduidens welke de wagt bij den Soefchoe-
rang hadde, en zijn Majesteit # [p. 7] na Banjoedana moesten
verdelten, mitgaders van wegen de Compagnie door den Vaandrijfs
NICOLAS HILTIRANG en BERTHOLMEUS van der
LUYS met dewelken ende hier voren geciteerde Javaansche groo-
ten onder het storken van een fris glas wijn, en eenige indifferente dis-
coursen, een tijd door gebragt wierd tot de klokke 5 uren, wanneer een
ijder der mantries vanden Heer Gesaghebber afscheijdt nam, en na
hare hütte keerden, terwyl den Rijksbestierder betofde s'avonds ten
7 uren zijn Ed: nader te sullen koomen zien soo als hij ook ter
bestemder iere Compareerde, en onder het rooken van een piipien

P. 7 18. 19

Door den Heer Gesaghebber aan hem bekend gemaakt werd, dat met zijn Ed: de Cartasoaerse reyse ondernam en had de Moeder van den Prins van M. S. D. U. R. A., die nog geen tijding bekomen te hebben off zij te deser plaats al gearriveert was, maar dat zijn Ed: haer tusschen wegs was gepasert, waar op dien Staats-minister antwoorde dat hem daer van het geringste niet bewust was tot zijn Leetweesen, ter saake hy wanneer wist waar dat zij gecampeerd stond, haer geene eenige mond spijze wilde bevoegen, dat nu niet konde geschieden, het welke den Heer Gesagheb. # [p. 8] ter stil swijgende paspeerden, en den Rijks bestierder verzoekt hem de Eer te willen aan doen van te samen het avondmaal te houden, dat hy beleefdelijk accepteerden, en sig ten dien fine ter neder gesaeten hebbende, Communiiceerden dien minister aan zijn Ed: dat der Keyser morgen ochtend vroeg met drie koetsen van zijn Hoff soude reysen na Banjoedana om aldaar zijn Ed: op te wachten en te ontfangen, waer voor den Heer Gesaghebber zijnen Dank betuygden, en vervolgens met een glaasje zijn Hoogheids gezondheid in skelde en na rato andere Conditiën tot des avonds de klokken halv' 11 uren, wanneer een yder zij tot ruste begav.

Heden agter middag de klok 5 uren is alhier seer sijn biest komen te overleden den fergeant COENRAED SMIT, zins goede Lichaem ten Eersten onder een geley briefie en sijn wij van twee Soldaten na Cartasoaer aan den Capitain Commandant HENDRIK COSTER en Raed gesonden is om begraven te worden.

Donderdag Den 21de Des morgens ten 6 uren kwamen bij den Heer Gesaghebber den Rijksbestierder Adipatty D. S. M. R. E. D. T. A., en alles de hier vooren aangevoerde Hoffgroeten zijn Ed: begroeten, en omtrent half 7 uren # [p. 9] steeg den Heer Gesaghebber met zijn gevolg te Paarde en reed voort tot Kolong Dalm, alwaar zij Ed: afstap en sig in eene daar toe van Bamboesen op geslagen Tent Aftig kleeden, en op een fraaiw Paert kostelijk gemonteert den Marsch vervolgde in deser voegen

Voora de Bagagie

1. Tole, of Draagstoel van den Heer Gesaghebber, die zijn Ed: de geheele Reys met heeft gebruikt.
- 1 Tandoe, of draeg. Hangmatt.
- 2 Gecommitteerden van den Keyser hier vooren genoemd, den Tohmongong CHA T. A. R. G. A. A., en Radeen D. R. A. N. G. A. L. A. A., te Paard, om den weg, die met Lijpsenden van Menschen beset was, te openen, en den Gesaghebber na boven te conduiceeren, en al het noodige te besorgen.

P. 9 10. 11.

1. Compagnie van Boegvong

1. Compagnie van haer hoofd

1. Hand. D. A. wel. gebort

2 Trompetten Kluwele op

sende op tu

2 Kleine Den Heer

Grauw Pa monteed ge

Den Rijk Den Javaa

De 2 Javaa

De 2 Javaa

Den famd

De 2. orde

Onderkoopm

Den fchrij

Den Offic

Den Javaa

De twee ka

De twee ka

Den Hofme

engele Elim

De Lijfwa

12 soldaten

goude Paff

koorden op

Daer op is

Den Lijfwa

Hand grand

ren Beel

getel Meng

stert.

In deser

1. Compagnie Boeginselen met korte Pieten, onder haar Kroon No. 1158.
 Boeginselen te Paard.

1. Compagnie Balpers, alle met lange Picken met Goud beslaagen, onder
haar hoofd P.V.P.P. P.V.V.O.E. k Paard.

1. Hand-Paard van den Heer Geaghebber, met een kostelyk Zood Fl.
welgeborduurde monternize.

2 Trompetters in het Bladine Lakense # [p. 10] Rokken met geel
bluweel opslagen en Lijbanden met Pafsementen beset, gekleed bla-
sende op twee Silber Trompetten.

sende op twee Zilver Kompetten.
 2 Kleine Zwarte Walthoorn. Blazers te Paarde, als Hij Dikken geklee.
 Den Heer Gesaghebber, als hier vooren gezegt op een Blasinu Appel-
 Graauw Paard magnifiek met Fluweel met Goud geborduurd ge-
 monteerd gevolgd wordende door

monteerd gevolgd wordende door
Den Ryksbestierder Schijppattij **DE NOEREDT.**

Den Rijksoverste der Adijpattij ASTRONOMIA.
Den Javaasche Gouverneur van Samarang Adijpattij ASTRA
H. J. J. J. J.

De 2 Javaneſche Poſt en Oſterſtrand Gouverneurs wegens den Keijzer,
 H. H. T. T. S. O. C. M. & van Sapara en D. H. H. B. G. R. A. S. van
 Pacalongang.

Pacalongang.
Den Samarangs Capitain, of hoofd der Chineesche Natie Oude ANKO.
De 2. ordinaris gecommitteerden CORNELIS ANTHONY LORS,
Onderkoopman en Fiscaal, en ANTONUS STREKE Vaandrig.

Den fchryver van Deser.

Den fcheijver van desen.
Den Oppcr-Chirurgijn MATTHEUS-BRAATHMAN.

Den Officiër- Chirurgijn MATTHEUS STAKKUM.
Den Javaansch Translatieir of Tolk Mr. August Costerus.
De twee Assistenten JACOB De Habsen COENRAAD FREDRIK

ГОФНАП.

Den Hofmeester en stalmeester in blaauw Laken met Goude Paffementen beset
en geel Fluweel opslagen, waar op kwam te fluyten,
De Lijfwagt van de Heer Geraghebber, bestaande in 1 Sergeant, 1 Corporaal, en
12 soldaten, waar van de Officieren in Blaauwe Laken met montenize met
goude Paffementen beset en geel Fluweel opslagen, ende soldaten geel Lijde
hoorden op haare Rokken, gelijk de Paarden mede soodanig waren gemonteerd.

Gaar op volge

Daer op volgde
Den Lijutenant J. N. van VELSE met syn welriikt gedoste Compagnie
Handgranadiers, alle op Tondangse, of Boere-paarden, vervolgens
een Beel Inlandsche grooken, meerderen en minderen, met een oneijndig
getal Menschen te voet en te Paarde, na ruiwe Calculatie wel 5000, à 6000
sterk.

In dezer voegen ordentlijk voortgewarcheerd hebbende, kwaam Zijn E:

quartier over g. iuren voor Rajondana (een half uur van het Hof van
Cartasera gelegen) alwaar langs de # [p. 12] weg in dubbelde rye geram-
geert stonden Keijzerlijke Javaansche troepen Rikemiers en Musgietkiers,
alle in roode en gele Lakense Rokjes gekleet hier na stond de Lijf-guarde
vanden Keijzer, Lynde een Compagnie Europeesche Granadiers, onder den Vaan-
drij **J. N. KOLLE M. G. M. BERGE** den Heer Gesaghebber door dese dubbelt-
del reij Javaansche Militie geavanceert zijnde tot bij de Europeesche Lijf-
wegt, enden Vorst (die bijtten een van Bamboesen opgeflagen Tent met
sijn gevolg stond) op w. a. 15 Roeden genaaderd zijnde, steeg van het Paard,
en ging naer sijn Majesteijt toe, Die sijn Ed. eenige kneeden tegemoet
kwamen, en hem met blydschap omhelende seer minnelijk verwel-
komde Lynde verseld vande Prinzen van den Bloede de Pangerang **POE-
K. N. N. LORANG PASSE**, **M. R. T. S. N. N.**, en **D. W. O. P. N.**
alle Broeders van den Vorst) den Commandant van Compagnies vestinge
den Capitain **H. N. D. R. X. C. O. S. T. E. R.**, den Luytkenant Commandant van
de Hoof weg **O. F. O. C. H. A. L. D. C. O. O. L. H. I. G. E. N.**, en verdere andere Officiere,
en Compagnies bedieners van Cartasera (die na oirud gebruijck tot
geselschap van den Vorst, en om den Heer Ge-# [p. 13] saghebber te be-
groeten, waaren afgekoomen) nevens een oneyndig getal Hofgroeten, en
minderen bedieners, die ook haere Complimenten seer beleefdelyk van
sijn Ed. afleijden, ondertuschen werden door den Javaansche Militie
seer confus en verward 3 Jalors tijt haere Musgietten (met een Lontje aan-
gestoken) gedaan waer na den Soesochoenang den heer gesaghebber,
bij de hand nemende, binnen voorachreven Tent (met groente en bloemen
versiert) geleide, waer onder een Bamboese Lange Tafel met wit Linnen
bedeckt, en rijkelijk met bloemen bestroijt stont, aen welkers hoofdeijnde
een Bamboese Bank, met een kleet en twee kussens daer op, geplaatst
was, waer op den Keijzer den Heer Gesaghebber nevens sijn syde tot
sitken noodigde, als mede alle de andere, settende den Pangerang
POE. K. N. N. N. sij aenstonts op de grond aen de voeten van sijn Broeder
den Soesochoenang neer, ende andere Broeders aen het eynde van de Ta-
fel mede Hofgroeten met geboogen Hoofden, tot soo lange dat (Eenige
indifferent Discoursen, en over en wederseidsche Complimenten
door vertalinge van den Ryksbestierder gepaseert waren) den Vorst per-
sonelyk ordonneerde de Tafel op te Des. # [p. 14] schen met alderley Java-
naansche frugten in Libere kommen volop voorsien, als wanneer
een iegelyk even yverig opstond om deel te mogen hebben in het aan-
brengen van het een of het ander, terwijl de Heer Gesaghebber den Keij-
ser, ende verdere Vrienden met soepjes, Wijn, Banket en Tabak regu-
leerde, Dit een quartier iur geduurt hebbende wierd de priijtpage af

genomen, en
ken van Jan
wierd het over
bestierder Ho
sairen door
guarde, ende
der graaghe
Morgen dede
de (zijnde
Keijser vers
de mars we
Eenige Com
Snaphaanen,
Vaandelen vo
rende, tot m
Twee Europ
Den Keijserly
off Boere
B. E. R. G. E. N.
Het Hand-
Het Lijf- Pa
De Compagnie
De Compagnie
De twee Tr
de twee W
De Eerste B
nevens hem
den Eersten
Pangeran
van sijn Mo
N. N. ken wel
Bedienende
soehoena
malhandere
welken eijn
De Lijf-guar
overig gesels
Den Luytke
Doste Comp
De tweede

genomen, en de tafel wederom over kropt gevult met ~~af~~ overhande soor-
ten van Javaansche spijzen: hier van na genoeg genuttigt hebbende
wird het overige na het bevel van den Vorst afgenomen en aan den Ryks-
bestierder Hofgroten mindere Bediendens en vervolgens aan de Mili-
tairen door Zijn Ed: mede gebragt syn Majesteits eyge Europeese Lijf-
garde, ende Booyen ofte Drinwaers om gedeelt, die daer met meer-
der graagheid van aten en het selve brunen koken na haare hongerig
Morgen deden Eclipsceeren, hier mede in alles een iier gepasseerd hebben,
de (zijnde reeds halv' 11) wird den Heer Gesaghebber door den
Keijzer versocht om de reij na het Hoo'voort te setten, en daer op wird
de mars wederom, ondernoomen in volgende wyse voor eerst.

Eenige Compagnie Keijserlijke Javansche Militie met
Snaphaanen, Musquetten, Piken, slaande Trommelen, en vliegende
Vandelen voor af, en langs den weg in een diebbelt Ranket maarchee-
rende, tot inslijtunge en Deckinge van den ganschen Trijn.

Twee Europiaansche Keijserlijke Trompetters te Paarde.
Den keijserlijke Lijffwagt Europeaansche Granadiers alle op Tondangse
off Boere Paarden opgevoert door den Vaandrig **J. N. K. L. E. M. C. L. & U.**
B. R. G. & N.

Het Hand-Paard, en

Het Lijf-Paard van den Gesaghebber, boven gemelt.

De Compagnie Boegruisen onder haar hoofd **J. N. K. L. E. M. C. L. & U.** en
De Compagnie Baliers, onder haar hoofd **B. R. G. & N.** D. R. E. voren genoemd,
De twee Trompetters, en

De twee Walthoornisten van den Heer Gesaghebber, boven genoemd.

De Eerste Koets van Staat vanden Keijzer, waer in syn Majesteit en
nevens hem de Heer Gesaghebber vooruitrijdende en tegens haar Ed: over
den Eersten Prins van den Bloede des Keijzers Jonger Broeder den
Pangeran # [p. 16] **D. O. E. M. I. N. I. A.**, en in het Portier aan de voeten
van syn Majesteit de Eerste Tresorier **Tommongong J. N. K. L. E. M. C. L. & U.**
N. A. ten weder sijden vande koets quagen alle de Hoo'groten, en verdere
Bediendens te voet (want sy moogen naar s' Lands gebruik den **Soe**
foehoerang mit te Paart; maar te voet volgen) sonder order door
malhanderen loopende, om den Keijzer op syn wenken te dienen, ten
welken eynde ieder ook iets met sij draegt ten dienste van den Keijzer.
De Lijfguarde van den Heer Gesaghebber, voren gemelt, mitgeders het
overig geselschap van Zijn Ed: hoven gealligeert, alle te Paarde.

Den Lijftknant **J. N. K. L. E. M. C. L. & U.** mit syn voren gemelde wel iijf ge-
doste Compagnie Granadiers.

De tweede Koets van Staat daer in de twee kroon off Erw' Prins den

16 / 17 / 18 / 19

Pangerang, die tot de successie reeds gewettigt is met de Pangerang
MR. A. J. A. S. A. en de Pangerang P. A. A. en den Rijkbestierder Rijk.
pattij de Pangerang - R. A. J. A.

De derde koets, waar in den Capitain Commandant H. E. N. D. R. O. X.
C. O. S. F. E. R., den Luytenant Commandant O. F. O. # [p. 17] C. H. A. E. L. D.
C. O. O. G. H. A. G. E. N. en den schrijver Defs.

Toorts een oneindig gevolg van Menschen, soo te voet, als te Paarde,
welkers getal niet bleven begrooten, om niet te veel of te weinig te
stellen, synde. Dit seker, dat het voor een vreemde ongeloflijk moet
sijn te gelooven, dat het getal soo groot kan zijn; want de weg was
4.5 à 6. Roeden breed, ende Tijn besloeg deselve meer dan een iier
gaans lang. In deser voegen passeerden heyn ander half iier mar.
scherens, of liever voort kruipens; want de weg door den Regen, en
swaare kleij, modderig geworden synde, kon de voortgang niet anders
niet een groote Tijn niet schielijk (sijn) voorbij s Compagnies Festing,
die ons met 15 Canon schooten begroetede, en arriveerden ten half 12
iieren tot Carasolera, wijders genadert synde tot voor de Lamma,
dochoer of te Hofwagt, nodigde de Keyser den Heer Gesaghebber binnen
in het Hoff te komen, en geleide sijn E. de treppen van die verheven
plaats op, door vier Poorten, tot in het binnen Hoff onder de Tafel,
bang, of groote opene Laas, staende midden op het plein voor des
Keyser wooninge, alwaer de Lijffwagten van sijn Majesteit gerant
[p. 18] geert stonden, de Soesoeboenang den Heer Gesaghebber
nogmaals (onder het laaten doen van Eer confuse Salvo door sijn
Majesteits Javaensche Lijffwagten, en 11 Canon schooten van de Lamma,
dochoer, of Hofwagt, verwelkomt hebbende, geleide sijn E. een een met
bloemen versierde Tafel, wel voorsien van alderley Indiaansche vrij-
bagien, en plaatsten haer bejden, als voren, nevens den anderen een het
hooger eynde van de Tafel, ende verdere vrienden van den Heer Gesag-
hebber, s Compagnies Dienaaren, op stoelen een weder sijden van de
Tafel, naer de Eerste Kroon. Prins, s Keyser Jonker broeder den Pange-
rang BOE. M. A. N. A. S. A. sat voor de voeten van sijn Majesteit op de grond
neder dog de Tweede Kroon. Prins, den Pangerang Ingabey L. E. R. A. M.
P. A. S. E. R., als gekroont synde, op een stoel benevens de andere vrienden; vorts
de verdere Prinsen van den bloede, Rijkbestierder en alle andere Hof-
grooten op de bloot grond en aarde, maa s Land gebruyk. van Defs
Vrijken pro forma wat gunstigt hebbende. wierd het afgenoemen, en
de Keyser versagt, den Heer Gesaghebber met sijn Hoogheid te wil-
len spysigen, waar op de selfde Tafel # [p. 19] in een groote confusie
en in orde nae haare gewoonte rijkelijk wierd voorsien met Ryt

19 / 20 / 21.

en alderhande India-
hebbende, vorts het
weg van den Heer
hebbende, en tot de
doorgebragh sijn
begao' sijn in s
Door vornaemde
BOE. M. A. N. A. S. A.
gevolgt en verwe
kruijt in midd
nen, en het Loos
Commandant s
in een filver
en krujdtkelde
te ruy # [p. 20] g
Javaansche gr
Heer Gesaghebb
hadden verwe
uuren, door ha
van daar, die
plaats had in
gentheid tot de
heden me
van den Prins
haan Regers a

[P. 21]

Den de

1. Stuk Rode
1. Stuk Silver
- 1 Stuk wit
- 1 Stuk groen
- 12 Ellen geel
- 4 Paken ge

919. / 20 / 21.

en alderhande Indiaansche Gerechten waar van ieder na zijn gezeten genuttigh
 hebbende werd het selve ingelyks afgenomen, en aan alle de Hov' groten, en Lijf-
 wagt van den Heer Gesaghebber ongedeelt, deepe daar mede horte metten gemaakt
 hebbende, en tot de klok half een uuren de tijd met indifferente Discoursen
 doorgebragh zijnde, nam de Heer Gesaghebber afscheid van den Vorst en
 begaf sig in s' Keisers Koets nae de Compagnies Vesting, waarwaart sijn Ed.
 Door voornoemden Prinzen gebroeders (uitgesondert den Pangerang
 SOE HOE KATSA) nevens den Ryksbestierder, en alle grooten Mandries
 gevolgt en verwelkomt wierd, als ook van alle Compagnies Bedienden,
 terwijl in middens onder het doen van drie Charges tijt de snaapha-
 nen, en het Losbranden van 17 Canon schooten, Door den Capit^{ai}en
 Commandant HENDRIK COSSER, aen den Heer Gesaghebber
 in een filver Bord gepresenteerd wierden de sleutels van de Vesting
 en kruijdekelder, de welke sijn Ed. aen hem ter bewaaring wederom
 te rug # [p. 20] gaf, en daar op na een Heijning geseten en met gemelde
 Javaansche groten een glaasje Wijn gestort te hebben, nodigde de
 Heer Gesaghebber alle de gegualificeerde Europeanen, die sijn Ed.
 hadden verwelkomt op het middagmael, en begaff sig, de klok een
 uuren, door haar gecondiuceert nae de Compagnies Tiijn, niet verre
 van daar, die sijn Ed. gediutrende sijn aenweesen tot sijn verblyff-
 plaack had tijtverkobren, als zijnde de bekwaamste plaats, en gele-
 gentheid tot de berging van de groote tijen van volk, Paarden, en bagage.
 Teden nademiddag ontkeud 2 uuren passeerden den Moeder
 van den Prins van MOE DUA met ongeveer 150. so Piek als Snep.
 haan dragers alle in Rode en geel Lakense Rokjes gekleed.

Memorie van Gederen die
 door den Heer Gesaghebber tot
 een present aen den SOE
 SOE HOE KATSA, de Prin-
 cen van den Bloeden en eenige
 Hov' gro: # [p. 21] ten zyn gege-
 ven als.

[P. 21]

Ten den Soesoehoerang of Keijser van Java.

1. Stuk Rode Brocarde, met Goud Lang 5. Ellen
1. Stuk Silver Brocarde, Lang 5 Ellen,
- 1 Stuk wit Stoff met Goude Bloemen, Lang 8. Ellen.
- 1 Stuk groen Stoff met silver Lang 6. Ellen.
- 12 Ellen geel Thunwel,
- 4 Paaken geborduurde Kuylen,

P. 21. / 22. / 23.

- 1 Soeratse vliege- waayer met een silver vergulde handvat. &c.
- 1 Chineese geborduurde Spreij,
- 8 Chineese geborduurde Kussens,
- 1 Fijne vergulde Snephaan,
- 1 Paar vergulde Pistoolen,
- 1 Paar Curieuse sack- pistoolen,
- 2 Ponden castorie in 4 flessen,
- 1 Pond Saffraan in 4 flessen,
- 6 Flessen met Roode water,
- 2 Thee flesjes met Soeratse Abier,
- 5 Flessen met Soeratse ruikende Olityten,
- 6 Flessen met L'eau de la Reine,
- Wat wel ruikende porrie- porrie,
- 1 Baasje Palembangse Opattagambar,
- 2 Ponden Geprepareerde Castorje,
- 1 Silvere Engelse snijf Doos,
- 2 Groote Chineese hoorn Lantharnen,
50. Boeteljes met Kanarie- seck,
- 1 Kelder met fijne Hollandsche gedistilleerde wateren,
- 1 Klein vernist verguld keldertje met gedistilleerde wateren in fijne gefleete flesjes
- 2 Vaatjes met Banket,
- 1 Kroontje van Moer- of- groote Nagelen gemaakt,
- 1 Groot brand Glas,
- 1 Chineese vrouwe leggende Beeldje,
- 1 Pot met Chocolaat,
- 1 Pot met geconfijte Nooten,
- 2 Extra groote Hokaalen met haar Dessels,
- 1 Extra groot Bier glas,
- 1 Blaauw papoese- of Bandase Kroon Vogel,
- 1 Fijn Pennemes,
- 1 Fijn knip- mesje,
3. Fijne Schaaren,
2. Fijne Kurkekechers,
2. Flessen met Soeratse ruikende olj,

Den Nij De P. 25. 3. De N. 6. R. 2. 3. 4.
Kroon van den Keyser.

1. Paar Geborduurde Kusslen,
2. Chitsen,
- 1 Fles met Roosewater,

[p. 23]

P. 23. / 24.

1/2 Pond Castor
1/4 Pond Saffraan
Wat Ca

1. Paar (C)
1. Paar (C)
6. Ellen
1/2 Pond

1/2 Pond
2. Paar
2. Flessen
1. Stuk
1. Vaasje
1. Japan
1. Fles

4. 1. Paar
2. Chitsen
1. Fles
1/2 Pond

6. Ellen
6. 61 Ro

6. Ellen
1. Roll

1 Stuk
6. Ellen
1. Stuk
1. Pond
1/2 Pond
2. Flessen
3. Flessen

P 23 / 24

1/2 Pond Castorie,

1/4 Pond Saffraan,

Wat Castjoe,

No.

Den Ratoe POEBOERAT, Groot-

Moeder van Den Keijzer,

1. Paar Chinese rollen,
1. Paar Geborduurde Mijlen,
6. Ellen geel Fluweel,
- 1/2 Pond Saffraan,

Den Njai Ratoe, Moeder van Den Keijzer.

- 1/2 Pond Saffraan,
- 2 Paaren Geborduurde Mijlen,
- 2 Flessen met Roosewater,
1. Stuk Keisdoeken,
1. Kaatje met Banket,
1. Japans Gebay,
1. Fles met Bier

Den Ratoe BOE, Stiefmoeder van den Keijzer.

1. Paar Mijlen,
- 2 Chitsen,
1. Fles met Roosewater,
- 1/2 Pond Saffraan,

[p 24]

Den Tangerang BOE RAT, Eerste Kroon Prins

6. Ellen geel Fluweel, en
1. Roll Stoff.

Den Tangerang Ingabey LORRING
PATER, tweede Kroon Prins,

6. Ellen geel Fluweel, en
1. Roll Stoff.

Den Den Rijkshetman Adipattij
DANOE R. A. P. A.

- 1 Stuk goud Moer, Lang 6. Ellen,
6. Ellen geel Fluweel,
1. Stuk Silver Brocade,
1. Pond Castorie in 2 Flessen,
- 1/2 Pond Saffraan,
2. Flessen met Roosewater,
3. Flessen met L'eau de la Reine,

P. 24/25/26.

- 2 Fyne Pistoolen,
- 1 Kelder met Gedistilleerde Wateren,
25. Boeteljes met Canarie-Seeck,
1. Kaatje met Danket,
- Wat Caatsjoe
- 1 Fles met Bier,
- Wat Gatta-gamber,
- 1 Fijn Pennemes,
- 1 Fijn Knipsmes,
- 2 Schaaren,
- 2 Flesjes met Sourabe rijkende-Oly,
1. Cristalyne Gorgolet,

#[p.25]

Den Tanzerang D. M. E. T. A. A.
Derde Priens van den Bloede.

5 1/2 Ellen goud stoff.

Den Tanzerang B. O. E. M. T. A. A.
Vierde Priens van den Bloede,

5 1/2 Ellen Goud Stoff.

Den Radeen D. E. R. B. A. T. K. S. O. E. M. A.

- 1 Roll Stoff, en
- 1 Sits.

Vrijdag den 22de Des Javanen zondag Lijnde is
er niets voorgevallen dan alleen dat bij den Heer Gesaghebber
haer quamen vertoonen om in het bevel van haren Vorst bij volle
ruig de wagt te houden den Adjiunt van den Ryksbestierder
Radeen Tommugong N. A. T. A. H. T. A. T. A. T. en den Tommon-
gong D. O. T. A. S. O. E. D. E. R. G. A., dog de welken door Lijn Ed. bedant
en geppermitteers warden na hare woninge te keeren. #[p.26]

Saterdag den 23de Des Smorgens quam den Ryks-
bestierder Adipattij D. A. M. E. R. E. D. A. met meer andere Javaanfke
grooten den Heer Gesaghebber een Kipite geven, bij welke occasie
Lijn Ed. een dien Staatsminister Communiceerde dat van
Soerabaja tydinge ontvangen had als dat de Balyers van Balem-
boangan Route wesen teruggekeerd na haer land, en dat met
schip Hoedekenskerke zoo haer Hoop Ed. voor den Soeschoelwang
gezonden en bereek tot Samarang waren aengekomen de nadere
versogte 100 stukken Caliatour hout voor s^{te} Keijzers graf, waer

P. 26/27/28.

van dien
kenmisle li
S. iuren
mongond
bey W. B.
deen T.
der aensche
Heer Gesa
T. E. A. en
en aldaar
leer min
Majesteyt
den asde
Donneerde
op malke
klok over
Door den
De Lem
guig van
alle de
toond
soek van
geduurt
Gesaghe
was get
Lijn Ed.
ter stra
en D.
grooten,
ke hebb
gevall
ke offic
iuren
sytigen
klok h
baan on
die van
haer na
dien S.

P. 26/27/28

van dien minister zeer beleefdelijk bedankte en daer van den Eersten
kenmisfe liet geven aan den soesochoenang die des namiddags ten
5. uren bij den Heer Gesaghebber fons den groot Casier Tom-
moung ~~TRA~~ ~~TRA~~ ~~TRA~~ ~~TRA~~ en de ordinaire Hoffbodens Inga-
bey ~~TRA~~ ~~TRA~~ ~~TRA~~ ~~TRA~~ Demang ~~TRA~~ ~~TRA~~ ~~TRA~~ ~~TRA~~ en Ra-
deen ~~TRA~~ ~~TRA~~ ~~TRA~~ ~~TRA~~ Lijn Ed. nodigende op de passeeban-
ter aenschoonwize van het Keijzerlyke Tournoij-Spel waer op den
Heer Gesaghebber verseld van den Commandant ~~TRA~~ ~~TRA~~ ~~TRA~~ ~~TRA~~
~~TRA~~ en den schryver van desen sig in de Roets derwaarts begav,
en aldaar door den Vorst die al biyten gekoomen was ~~[p. 27]~~
zeer minnelijk ontvangen, en tot sitten genodigt wierd, terwel voor syn
Majesteytgebragt werden twee gefadde-paarden, op dewelken hy (den 1 voor
den ander) sig begav en de Tournoijbaan rond reed, en vervolgens or-
donneerde dat syn mantries met Lancien Loude uijtvalten die daer
op malkanderen twee aen twee attacqueerden en aldus rondjaagden, tot de
klok over 6 uren, wanneer den Vorst weder binnen Lijn Hoo' ging,
door den Heer Gesaghebber begeleyd werden de tot voor de trappen van
de Lemmadocholt, van waar syn Ed. afscheid nam, en op de nodi-
gung van den Ryksbestierder Adipattij ~~TRA~~ ~~TRA~~ ~~TRA~~ ~~TRA~~ sig met
alle de Sartasoerape vrienden begav na Lijn Dalm, alwaar ver-
toond werd een Chineese Wajang, en ~~TRA~~ ~~TRA~~ ~~TRA~~ ~~TRA~~ op het ver-
zoek van den soesochoenang Expres medegenomen, en het welke
geduurt heeft tot des avonds de klok 10 uren, wanneer den Heer
Gesaghebber na dat hy uijtsteh beleeft door den Ryksbestierder
was getraackerd en geregaleerd geworden met syn biyhebbende na
Lijn Logies keerde, geconditioeneerd werdende door de Kort-en-Hes-
ker strand Gouverneuren de Adipattij ~~TRA~~ ~~TRA~~ ~~TRA~~ ~~TRA~~
en ~~TRA~~ ~~TRA~~ ~~TRA~~ ~~TRA~~ met verscheij de andere Javaanse ~~[p. 28]~~
grooken, die na een pypie bij den Heer Gesaghebber gesmoekt
te hebben meede na hare woningen vertrokken.

~~[p. 26]~~
sondag Den 24 1de Vbr den middagh niet notabelsoor-
gevallen Lijnde, begav den Heer Gesaghebber met de Sartasoera-
se officieren en den schryver deses sig des namiddags ten 5
uren te Paarde, en ging het Hoff van biyten rondsomme be-
sichtigen, soo meede selgrook vyer, waar meede behaalt wierd de
klok half 7. uren wanneer Lijn Ed. terug keerde, en op de passe-
baan ontmoeten den Ryksbestierder Adipattij ~~TRA~~ ~~TRA~~ ~~TRA~~ ~~TRA~~
die van meening was Lijn Ed. te komen bezoeken Tustefamen
heer na 1de Compagnie thuyt begevente, en ter neder geseten, sijnde
dien Staatsminister aen Lijn Ed. bekendmaakte dat de moeder

P. 28. / 29 / 30

van den Prins van Mewat ten Hove was geweest, en het Compliment van heer
Joan met Excijs verfoeking, dat vernitt zijn indispotie niet persoonlijk
Compareerde, had afgelezt, en te gelijk voor den Soelsochoenang, tot een ge-
schenck gebragt 300 stuks Mercilsaane Realen, dewelken geaccepteerd,
en bij hem D. M. E. D. I. in selver voegen ook ontvangen waren 110. ge-
lyke Realen sonder sig verder # [p. 29] Derwegen iij klaken, maar maak-
ten Zyn Ed: na een weynig luyfchen poling en een glaasje gedronke,
te hebben, verder bekend dat het morgen der Javanen feest Moelich of
anders het jaar Dal was, dat alle Jaren maar eens kwam, en het
onder de Javanische Vorsten altoos gebruykelyk was geweest haer op
dien dagh inden Tempel te begeven, en met haere Ministers te spj-
gen en dat den Soelsochoenang ook van Intentie was sulks te
doen, versochte de wyders van den Heer Gesaghebber te mogen weten
wanneer het Zyn Ed: wigen ochtent behagen zoude den Vorst op dien
feest dagh te vergelukken. waer op den Heer Gesaghebber antwoorde
dat niet manqulleeren zoude for dra de Hofbodensken komen ver,
skudigen dat Zyn Majesteit blyten en op Zyn Troon geseten was,
sig derwaerts te verwoegen, en Zyn Compliment van gelukwensinge afte
leggen waer medelvoornemende Staetsminister sig bysonder voldaen
houdende afscheyd, en na Zyn woning keerde.

Heeden ontfangen een brief van den Kernbango resident
 J. A. M. G. J. R. gedagteekend 11. Courant.

Waandag den 25de Quamen des f^{te} p^{te} 20] morgens
 ten 9. Quamen bij den Heer Gesaghebber den groot Casier Tommon-
 gong TAAH HGOE N^{de} ende ordinaire Hofbodens Ingabeij
 HAAH DAAH, ende Tommongongs KAHGOE N^{de} HAAH,
 HOUHOO HAAH, ende Tadeens KAHAAH KASSOE MA, en
 POEAAH HAAH N^{de} met name van haren Vorst den Heer Gesag-
 hebber ten Hove verfoeken, werwaerts sijn Ed: zij aanstonts in de Kalk
 met den Commandant HENDRIK COSTER en den schrijver van desen
 begav' alleendlyk gevolgt wordende van zyn ordinaire oppapers, en
 aldus over de Passebaen rijdende vond men op deselve staen na gipsen
 een getal van 10000 Pikeniers en snaphaen dragers met veel vren-
 delen en staandaarden, voorts gekomen zynde tot op de Lemmadoe-
 hoer vond men aldaer sitten den Soesoehoerang PGOEBOERH^{de}
 die van synen Troon afkomende door den Heer Gesaghebber met syn
 grooten feestdag gefeliciteerd wierd, onder toewijfing van een gelukkige
 en Langdurige Regering waer van zyn Majesteit beleefdelijk dank
 betuygde, enden Heer Gesaghebber ter linker zyde van hem op
 den Troon in een Leinings-stoel deed weder sitten, also wanneer door den

P. 31/32/33
[p. 31.] Con
G & N, in alle
den Keyser n
tig Lieten n
Tempel ged
Tempel wij
men, loode
sende : / rom
Bantries, c
de Lemm
alle de Ina
wel een k
fer Confus
doehoer oo
die op het r
H & N D N.
zonder eenig
zaghebber a
fig met alle
de Spijzen g
Crasius G
tot de Klok
Houtrok en
nende haer d
bloeden f. be
der en alle
Regenten, de
vergelicht m
leerd wierden
fchejd nam
O x r
dat d
van den Cap
voor Zijn Ho
Vf de
Jusschenfche
tot Pathy
Rijks bestd
Hesterstane
S A A A D N

P. 31/32/33

[p. 31.] Commandant HENDRIK COSTER, Lijt en A. C. OOL H. G. N. in alle de Officiere haar Compliment van gelukswensingen van den Keizer mede werd affgelegd, terwijl haer de Gomme. speelden kragtig Lieten hooren en uijt het Hoo' de Limmadoehoer over naer den Tempel gedragen werden 30 Stellen off paaren Antjaks synde Tempel wijde gemaakt van veelvande spijse, en versiert met boommen, loode Pitjes etc: om /: Door de Javaansche Priesters gezegent wende /: rond te werden gesonden den de Prinzen en voornaemste Mantries, ondertuschen werden'er te ordre van den Vorst beneden de Limmadoehoer losgebrand 7. sware stukken Canon, waer op alle de Snaphaan dragers die op de Passabaan gevonden werden wel een kleyn quartier ijer sonder op houden haer geurieren per Confuselijk losbranden, en onder de trappen van de Limmadoehoer ook aen gestoken werden Eenige Losse handgranaden die op het verzoek van den Soefoekoerang Door den Commandant HENDRIK COSTER waren in gereedheid doen brengen Dit alles sonder enige disordre verricht weefende nam den Heer Ge. # [p. 32] saghebber afscheij van den Vorst, alsoo zijn Majesteit genegen was sig met alle zijne Hofgroten na den Tempel te begeven om aldaar de spijzen gelijk hy ook kort na het vertrek van zijn Ed: op een fraaj Graauw Paard sig derwaerts heeft begeven, en zijn verblijf gehouden tot de Klok 11. uren, wanneer zijn hoogheid weder brinen zijn Hoo' trok, en de Javaansche troupen stilen gerust afmarcheerden, vertoende haer kort daer na bij den Heer Gesaghebber de Prinzen, van den bloeden /: behalven Pangerang BOE M. N. A. T. / den Ryksbestierder en alle de Hofgroten, mitsgaders strand en brinenlandfche Regenten, derwelke insgelijks gezcomplimentteed, en met haer Keest vergehikt mitsgaders met banket, wijn en andere versnapering geregeleerd werden tot over 12 uren wanneer een ieder wel vergeneest afscheij nam en na haere wooningen keerden.

Dingsdag Den 26. 9. Niets voorgevallen den alleen, dat deff Keijzer heden avond 3. camboesen met vierwerken van den Capitain der Chineesen OUE A. N. K. O heeft lasten afsteeken voor zijn Hoo'.

[p. 33] **Vrijensdag Den 27. 9.** Is openleer praptye en nader Javaansche wijze vorstelijk gehouwen een Dogter van den Regent tot Patty Jngabey SOE R. M. N. G. L. A. opvoedeling van den Ryksbestierder Adipatty DEKOR E. D. A. met een soon van den Westershand Gouverneur Adipatty D. K. K. A. R. K. G. R. A. D. zamenant S. A. A. D. E. !

P 33 / 34. / 35-

33/34/35
 Heden morgen heeft den Heer Gefaghebber een tour gedaan met de
 koets na findang ter besigtiging van de aldaar Lijnde Logenaemde
 Leijse Graven, na dat Perden, vergeant I B R A N N H A R T M A N,
 twee Corporaals en 12. soldaten na Samarang gevonden waren 150
 draagbathoors ter opkaling van de goede maenden en andere benodigh-
 helden voor Artafocra.

helden voor Cartasfoera.
Zondag den 28de 8de Keizersdag, werd den Heer Gesag-
hebber des morgens om 9 uren door den Lijkbestierder geleid afge-
haald en begeleid na de pafsebaen alwaar zijn Majesteit die al blyken
gekomen was Syn Ed.: Seer minnelijk ontvang, en dadelijk ordonnees.
de dat'er 3. Tygers Loude gerampokt off met pichen gedoodt worden,
gelijk geschilden en die Dieren na weynig sporkuys afgemaakt
werden, waerna ter ordre van Zyn Hoog. # [p. 34] heid tot vermaakt
van den Heer Gesaghebber op de pafsebaen verstoond werden verscheij-
de Javaanfche Danspellen, Chinees waijangs en paksajers wer-
dende rondsomme voor het Hof open Tafel gehouden, en door Zyn Majesteit
op de fondheid van Zyn Hoog Edelheid de Ed. Heeren Raden van India, en
meer andere Condition een stoik glas wijn en verscheijde sooppes
gedronken, als schijnende iijtgelaten van vreugden over de ontmoet-
tinge van den Heer Gesaghebber, die insgelijks niet Duijsster syn,
goed vergenoegen, en vreugde liet blyken, het welke aldus stuurde
tot namiddags by 1 uren, wanneer syn Ed. met syn byhebbende
een beleefte afscheijd nam en Zyn Majesteit bedankte voor het
vriendelyk onthaal. Heden namiddag ten 5 uren heeft den
Heer Gesaghebber Compagnies vesting lende daer in staende mis-
maakte kruit kelder gaan besichtigen, mitgaders alles sodanig
bevonden dat er onvermydelijk een totale vernietigwing dierit te
geschieden zynde de kruitkelder 7. voeten diep onder, en 6. boven
de grond, mitgaders 15. voeten in het vierkant sonder licht gaten en.
de houtwerken van buinen door de vogt en bedompt. # [p. 35] heid
ten Eenemaal verrot, soo dat daer in geen kruit kan geborgen
werden, fondert dat het bederven moet, waeromme de Cartasfoera.
te beduindens alle haer buskruit in aarde Potten in de wapen-
kamer (synde met planke pannen off scrappen zedekt) bergen moet.
ten niet sonder groot gevaer.

Wijdag den 20de heeft den Heer Gefaghebber met de
Kartagoerasc vrienden te paarde een toer gedaan naar Jimi-
pogo by de rivier Pepel en des avonds ten 6. uuren begeren
Eet. sig met de vrienden op de nodiging van den Rijkbesker.
der den Adipattij DAKOR & DAK na sijn Dalat elweer gevon.

P. 35/36/37

den vierden
Die De wagt by
Jamaanfche
door gebragt
ber na twee
wel onthaalt
nister te kan
een reijzen
Rijksbestier
alfo den Voor
derwaarts ver
dat alder for
Jus De Reijse

Satur
verscheen
buijken, en
Zijn Majest
den bereed
van den groo
de van meer
in zijn Dal
Den Keer G
lofte van h
ke komen
kuijgde en b
gong N
Ingabeij
mongong
hebbet nra

Com
bermet alle
waringen
leijde van de
Ingabeij. N
K. K. R. R. R.
om deze vert
menfchen
vertoond w
Kor af ver
wel 50. gem

den wisten alle (de) voornaamste Hofmeesters blijkbaar de geenen die de wagt bij den Vorst hadden, werdende aldaar verbond eenige Javanische dansspelen, en klugten waar mede den tijd werd door gebracht tot naacht ten 11. uren, wanneer den Heer Gefaghebber na twee malen met den Rijksbestierder te hebben gedanst, en wel onthaeld te zijn afscheid nam, en tegelijk aan dien Staatsminister te kennen gaf van meening te zijn overmorgen off zondag een reijsjen te doen na de rivier Solo, het welke [p. 36] Den Rijksbestierder verfocht dat zijn Ed. geliefde uytstellen tot Dingsdag, alsoo den Vorst niet geerne zoude sien dat den Heer Gefaghebber derwaarts vertrok zonder van eenige Hofgroeten verseld te weten, en dat aldaar tot vermaakt van zijn Ed. denodige Hoestel was gemaakt. Dus de Reijse uytgesteld werd tot aenstaende Dingsdagh.

hebben nra Koning te begelieden.
Zondag Den 4. October Verreegde zij den Heer Gesagheb-
ber met alle de Vrinden, Des namiddags ten half 2 uurent onder de
waruigenboom Compagnies Vesting ter aanschouwing van het rond-
leijde van de jong getrouwde hier voren benoemt de Dichter van den
Juggeley" **DEER** **MARGALET** ende soon van den Adipattij **DEER**
REKRE fynde den Goesoehoernang op zyn Pangong geseten
om deese vertooning medde te sien op de Papebaen, alwaar twel 3000
menschen mit wapenen stonden en allerley Javaansche spelen
vertoond wierden.

voor af verbonden haer onder het gelijs van 't gommeffel een fagt van
wel 50. gemaakte Hartbeesten en wilde fuyren,

P. 37/38/39/40

Daar op volgde een kloek getal Pekeniers en snaphaan Dragers.
Tien Baljaar meijden op een Buffels wagen.
Twee gemaakte Elephanten.

Twee Gekken die een gants mismaakt ~~pp~~ 38 postuur verboonde. [kop.
De Bruijs op een Triumph wagen verbeeldende een Paard met een Draken
Den Bruijdegom op een sierlijke Buffels wagen door Javanen getrokken
werdende, en voorts als toetsier den Hesterhand Gouverneur Adipattij
Dit is NRG RST.

Twee gemaakte Elephanten op ieder een Javan die telkens met een
snaphaan een schot deden.

Sestien Piramides alle behangen met fraaye Goude en zyde kleeden.
De Pangerangs Ingabeij LORAN, ROER, MAST, en DAKO
ROO, metgaders den Rijksbestierder en alle de Hofgroten volgende
Stakieren werden door den Heer Gefaghebber in het pasfeeren geregaleerd
met een glas wijn waer meede sy na woning van den Rijksbestierder ver-
trokken, om haer verder te verbrolijken.

Heeden avond om 7. uuren ontsting er een sware brand aan de hoek
van het Hof bij de Croon Prins Dalm, waarom den Heer Gefaghebber
aanstonds na de Hofwegt sond den Luydenant COOLHAGEN om goede
wegt te houden, en zijn ~~pp~~ 39 Ed: sig begaf onder de boom voor Compagnies
Vesting tot soo lange de brand geblift was dat ongeveer een half uurt duurde.

Vandaag den 2de heeft den Soesoehoenang tot play-
sier Cranden Heer Gefaghebber twee Tygers laten rampokken waer
van den Eersten aan de holk van de Hofwegt door gebroken en aldaar
afgemaakt is sonder ymand gegiest te hebben. Dese namiddagh
ten 5. uuren heeft den Heer Gefaghebber met de Cartaspoerese vrienden
te Paerde een tour gedaan ter besichtiging van het agter Hof, de Lemme-
doehoer en de stallen der Elephanten.

Dingsdag. den 3. Des morgens ontrent 6. uuren
ver. Scheen voor Compagnies Thuijn bij den Heer Gefaghebber den
RAT RST van Coedus met een Compagnie Javaanfche
Pekeniers en musquetiers onder een Roed vaandel, sonder met heer Staat,
de Tommongongs GAST en RST RST, met de Regenten van
Grijsa, Lull NGON, BOLAN, HASTONC, stem vier bediendens
van het Hof en diverse andere mantries, om Lijn Ed: volgens afspraak
met den Rijksbestierder na de rivier Kolo te verstellen, gelijk ontrent
half 7. ~~pp~~ 40 uuren met de Cartaspoerese vrienden en voorschreef
Javaanfche suite, de reyse te Paerde ondernomen werd, en na een
weinigje halte ghoviden te hebben op Lavian quam Lijn Ed: bij 9. uuren
den den de rivier Kolo, alwaar door ordre van den Vorst een feestje

P. 40/41/42

Tent was opges-
mitsgaders ten
lijt overloed van
van een deft
onder het gelij-
ten half 4 uuren
de houtkapper
muren aang-

Waar
stierder Ra-
lijk versoecht
in zijn De-
moet hebben
schouwing v
geselschap ge-
DART, CO
van KESSE.

van desen, n
Lijnde keerd

Don-
de de
RST, ende
BOE MAST

majesteit
schoten en
werden a
die den vor
Ten 9. uuren
voorschreef

der, alwaar
op een me
Broeders vo
in het mi
Ratoe R

verheven, a
de Ratoe
rang me
staande
groeten ja
alle op de

P. 40/41. 142

Tent was opgeslagen, en een Tafel met allerlei fruitagien gedekt stond
mitsgaders ter dispositie van zijn bevel te werpen, gelijk zij ook binnen weynig
tijt overloet van tisch vangen zoo Gambel Steur Trefken als andere soorte, waar
van een deftig middagmael werd gehouden, en aldus den tijd met vreugden
onder het geluid van Eenige Javans misiek door gebracht tot des namiddaghs
ten halv 4 uren wanneer den Heer Gesaghebber weder te Paarde, en over
de houtkapperij van den Keijser te rug keerden na huys, alwaar wy ten 6.
uren aankwamen.

Woensdag den 4de Des avonds om 5 uren den Ryksbe-
stierder Adipatty DAROERDIT den Heer Gesaghebber beleefde-
lijk versochten dat derwel den Soesoehoenang morgen ochtend hem
in zyn Dalm een visite stond te komen geven, hy de # [p. 21] Eere
mocht hebben dat zyn Ed. sig daer mede gelievde te laten vinden ter aan-
schouwing van eenige Javansche dans spelen, en zyn Ed. tot des felus
geselschap gelievde mede te brengen. den Capitain Commandant H. E. N.
D. R. K. COSTER de Luytenants O. F. O. C. H. L. D. O. O. L. H. R. G. E. N. en J. N.
van K. L. S. E. den Capitain der Chinesen J. K. E. A. N. K. O. en den schryver
van desen, het welke hem oopen vriendelijke wese belooft geworden
Zijnde keerde dien minister na zyn huys, en
Donderdag den 5de Des morgens ten halv 9 uren passeer-
de den Soesoehoenang met zyn Moeder de Ratoe A. K. A. N. T. O. E.
R. A. T. I. ende Ratoe T. O. E. moeder van den Erfprins Pangerang
B. O. E. A. B. I. N. T. A. S' Compagnies Vesting, als wanneer ter Eeren van zyn
Majesteijt navolige gebruykelykheid wierden Losgebrand 11 Canon
schooten en met zyn komst in den Dalm van den Ryksbestierder
wierden aldaer nader af geblasen 5 schooten uijt metale stukjes
die den vorst selve uijt zyn Hooft derwaerstij had laten brengen
Ten 9. uren begaf den Heer Gesaghebber in s' Keijzers hoek met de
voorschreve vrienden sig mede na den Dalm van den Ryksbestier-
der, alwaar zyn Ed. den Soesoehoenang apart sitten vond # [p. 22]
op een met goude stoff overtrokken Leuningstoel en zyne kleyne
Broeders voor zyn voeten op de grond, mitsgaders agter zyn Majesteijt
in het middelhuys dat rondomme open was s' Keijzers Moeder de
Ratoe A. K. A. N. T. O. E. R. A. T. I. sittende op een gelijke stoel als haar soon, dog
verheven, dat van een delyk konde gezien werden, en haaruster
de Ratoe T. O. E. een weynig lager benevens haar. Den Soesoehoe-
nang met de komst van den Heer Gesaghebber uijt zyn stoel op
staande verwelkomde zyn Ed. seer beleeft kringte alle de Ryks-
grooken ja zelve de Pangerang M. A. R. T. A. S. I. B. I. N. D. E. N. O. E. P. R. A.
alle op de grond met gebooge choofden nederfaten. Vervolgens den Heer

Gesaghebber maakt den besoechoenang ende vrienden ter zijde Neder
gebeeten zijnde, had Zyn Majesteit de beleeftheit van eerst een Zyn
Ed. en daerna een den vrienden yder afsonderlijk partij pruisen en
fiere blederen te overrijken en liet wyders een klein keldertje met
Likeurs dat door den Heer Gesaghebber aan hem vereerd geworden was,
voor den dag brengen waar iijck rekelijk geschonken wiert of ons goede
wellekomst, en ordonneerde daar op een den Radeen #p 43] Formmen.
gong ~~ADT~~ ~~ADT~~ om Zyn stel badays meijden te laten dan
sef en dat hij selve in zijn handen konde hebben te klappen, dat
met de iijckerse submissie al kriijpende volbragt werd, voorts deel
de Zyn hoogheyt een ons bloemen uit, en spandeerde al weder
stordig iijck Zyn keldertje, waar van mijn soo voort gaande al sef
een raed gekregen konde hebben, zoo als verscheyde Savaanfche groo-
ten klake bliken quamen te geven tot bysonder vermaek van
den vorst die over de misfelyke vertonning die deese en geene door
de werking van den drank maakte schaterde van Lachen, en een
de ordinaire Hofboden Ingabeij ~~W&R~~ ~~W&R~~ dat een
wonderlike snack is / ordonneerde alle de toppes van de man,
vries en groeten tot malanderen te drücken, daar hij niet luy
hy was het welke de Prinsen en den Ryksbestierder freidelsel,
te de voorsigtigheid hadde ter voldoening van haere Heer en
Meester haer hoüden bij malanderen te frommelen, Zelve stuk-
ken te breeken, en foobanig weder op haer hooft te setten, Zoo
datse altemaal soo verwaagt iijckagen dat den Vorst sig van
Lachen niet kon bedwingen en egter ~~W&R~~ ~~W&R~~ met
den Radeen ~~PRNG~~ ~~PRNG~~ #p 44] volle last gaf om haren
roll verder te spellen, die dan ook onder een dronke vertonning
niet weynig de kaart gaven, en eens te samen een de voeten
van den Keijser sikkende, quasi een gek Discours voerende
vroeg ~~W&R~~ ~~W&R~~ aan Radeen ~~PRNG~~ ~~PRNG~~ of den Keij-
ser wanneer Zyn Badayas meijden op het Theater quamen
ook niet in Zyn handen konde klappen, of iijck Zyn stoel op
staen, waer op den anderen antwoorde hy heeft nog geen
order van den Ryksbestierder, en daar over met malanderen
een helder gelachen hebbende, vroeg ~~PRNG~~ ~~PRNG~~ aan ~~W&R~~ ~~W&R~~
~~W&R~~, wel (wijsende na den Ryksbestierder) doet dat hem
nouw geen leet dat hy soo laag en den besoechoenang soo hoog-
sit het welke al mede hy haer voor een grap gepasseert wiert,
en quiden haren gang om een yder tot drinken te persiaderen,
terwijl den besoechoenang Zyn Ryksbestierder met beschenken

van wijn, de
en om te m
aen hem en
deelde. dús
middagh #
quam na
en speelde
agter midda
jas onder the
der Trompet
Gesaghebber
hy welke g
lijck quamen
tuur daer m
der, en quij

Vrijda
Sata

Besock van alle
en Prins en
en fransidda
tot verwonder
vrij groter als
fware hitten
op geklaard d
saghebber beje
schouwing van
de regen w
had genoodsa
gies te keeren
Heden m
H&R ~~W&R~~ 2
andere Genon
Gesaghebber
gedagteken
Balger iijck
sonde
Cartafol
Panassa
T. ~~W&R~~
T. ~~W&R~~

P. 44. / 45. / 46. / 47.

van wijn, door den Heer Gesaghebber mede gebragt, mede niet vergat, en om te meer te amuseeren zijn bloemen van agter zijn boren aen hem en den Pangerang Ingabij LORANG PESSER verdeelde. dús met eten en drinken, en niet weynig lachen den middagh [p. 45] behaelt hebbende ging den Vorst zig verschoonen en quam na verloop van een kleyn halv'uur weder bij de vrienden, en speelde sijn vorige roll tot verwondering van een spelyk tot des agter middags ten drie uren, waarna na dat sijn stel Bada, jas onder het Losbranden van 3 Canon schooten, en het klinken der Trompetten en Haldhoornen hadden gedaant, van den Heer Gesaghebber afscheids nam, en seer vergenoegt na sijn Hoo' keerde, by welke gelegenheit de Ratoes den Heer Gesaghebber beleefde, sijn quamen begroeten en verwelkomen en ongeveer een quart uur daer na bedankte den Heer Gesaghebber den Ryksbestierder, en ging met sijn gezelschap in de koets na huijs.

Vrijdag Den 6. ^{de} ~~ten~~ ^{de} ~~ten~~ notabels voorgevallen, maer;
Zaterdag Den 7. ^{de} Des morgens kreeg den Heer Gesaghebber besoeck van alle de Binnenlandsche Regenten, dewelken met Thee water Sierie en Puriang geregaleerd zijnde om halv' 11 uren na here Logementen keerden, en sijnmiddags om halv' 4 uren vernam men alhier een fware hagelbuij, tot verwondering van een ygelijk [p. 46] alsoo de hagelsteenen die'er vielen vrij groter als een gracijs Ert waren, en men voor de middag een Extra fware hitten aen de Ligt vernoomen had ten 5. uren het wier een weynig op geklaard zijnde, quam den Soesoehoernang Lijuten, en den Heer Gesaghebber begaf sig in de koets na vorige gewoonte na de Passebaan ter aensjhouwing van het Keijserlyk tournooy spel, dog door een schielijk op komen de regen wierd den Vorst die de Passebaan nog maler eens rond gereden had genoodsaakt binnen sijn Hoo' en den Heer Gesaghebber na sijn Le gies te keeren, waardoor het tournooy spel gestaakt bleef. en Hedem mergen reverteerden alhier ^{van} Tamarang den Sergeant PORAKA, 2 Corporaals en 2 Soldaten met eenige Contanten kleeden, en andere benodigheden voor deeze post, en van Soerabaya ontvongden Heer Gesaghebber een aparte brief van den Coopman ROXLOFF DUYVER, gedagteekend 26 September tot Confirmatie van het vertreck der Balgers lijt, Batembaanjan na heer Land.

Zondag Den 8. ^{de} Heeft den Heer Gesaghebber met de Cartafolase vrienden te Paarden een tour gedaan naef [p. 47] Panassan, en rondomme de dalzen vande Radeens RAS. To HOSRAT, LORANG L. 38 Ag. R. 8, Item den Kemang TOX290 Ag. R. 8, en Tommongong R. 55 Ag. R. 8, mits,

Pag 45 bis / 46 bis
"gaders van buijten besigtigt de Tenten vande Strand Regenten en mantjoena-
garas.

Maandag den 9. pp. Quam alhier van Samarang
Naas Demang SOERAST met een Javaansche brief van
haar Hoog Edelhedens van den Samarang Javaansche hooft Regent
Idipattij. ISFRA HODAST.

Heeden het ordinaire Keijzers dag Zynde, is den Vorst met bij-
ten gekoomen, waar van wegens Zyn Majesteit bij den Heer Gesag-
hebber den Ryksbestierder Idipattij D. N. K. R. E. D. S. met verscheij-
de Javaansche grooten verpoekende Zyn Ed: uijt name van Zyn
Hooghedens om met de vrienden die bij hem vrolijk geweest waren, en
hier voren vermeld staen, desen avond ten 5 uieren ten Hoven ver-
schijnen ter aenschouwing van eenige bedaryas off dansspellen, van-
toe den Heer Gesaghebber Zyn woord gegeven hebbende, quamen ten
bestemder uiere Zyn Ed: afhalen, Ingaabij H. K. R. S. D. N. K. R. E. D. S. Tom-
mongong U. R. S. H. G. O. E. N. S. # p 46 bis, Demang T. R. O. N. D. R. A.
R. G. S. R. A. Radeen M. S. L. Y. S. K. S. S. G. E. M. S., Tommongong M. S. N. G. O. E.
N. G. S. R. A. en Radeen P. O. E. R. D. S. H. K. S. O. E. M. S., en daar op begaaf Zyn
Ed: sig in de Koets na het hof, alwaar onder de Lemmadbe hoel door
de Prinzen gebroeders, den Ryksbestierder, en alle de hier presente
grote van H. K. R. A. werd in gewagt, en geconditiceert tot binnen de
derde Poort van den Dalm, alwaer den Keijzer ons altemaal feer
minnelijk ontfangen, en aen een met fruytten neder te sitten,
En ongeveer een half uur daarna oordonneerde Zyn Majesteit
aen den Tommongong C. R. S. S. A. R. G. S. R. A. Zyn stel Badaryas
eerst te laten optreedden, ten hoo vervolgens sonder op tang te letten
tot een getal van 21. waar onder er twee geteld werden van Zyn
Hoogheid, bij welkers verschijning van het eerste stel Zynde van 9.
Koukospersonen 3 en het andere Losgebrand werden 5 Canon
schotten, en voor dat van den Ryksbestierder van 7. meijden, 1 Canon
schoot waar mede en het stoken van een glasfen Wijn onder
de vereyschte Condiken den tyel werd doorgebracht tot de klok 12
uieren, wanneer de Tafel met allerlei spijsche gedekt en het
avondmael gehouden werd. tenende den Vorst sig feer beleest
en wel ver # p 46. bis genoept, dog vrij moderater als ten huysen
van Zyn Ryksbestierder, wien hy tot tweemaal bij hem deed roepen,
en het restantje van een glas wijn waar van hy gedronken had
hem toevoegde. het welke bij dits Staetsminister kriijpende met
de tijtloste agting en ontfang aengenomen werd. En aldus na
noggen gezeten inde Klok 1 uieren behaald hebbende bedankt

Pag 46 bis
den Heer
vriendelij
met ver
met den
Hofbede
smookt
geabise
presse v
lijt we
dat sti
sier van
en ocher
alsoo een
bij den
om te v
H. K. R.
het kor'
deed den
Damak
brier'ae
ming va
vordert,
off sul
een keer
Replica
billijk
off
nagaras
heeden
neer s
den v
Opren,
Eijph
gedaen
brag op
van ha
voor al
steeren
gestrek

den Heer Gesaghebber den besoechoenang voor zijn beleefde en
vriendelijk traktement en zijn afscheid door ordre van den Vorst na huijs
met vergeselschap werdende door de Post- en Hesterstrand Gouverneurs
met den R.A. D. S. S. S. van Coedus en twee der voornaamste
Hofbedienden, dewelken na een pyppen bij den Heer Gesaghebber ge-
smookt te hebben na hare wooning keerde dog grootelyks daar mede
geabuseert waren door dien zijlieden agtervolgt werden door een Ex-
presse van 't Hoo; daar tijt naem van den Keijser adonneerde daer
lijt weder binnen te verschijnen, alwaar zij tot hare streff, en om
dat stil na huijs dagten te slapen, den gantschen nacht tot plai-
sier van den Vorst met schilden lansen hebben moeten dansen
en schermen.

Dingsdag den 10de ^{# p. 47 (bis)} Hier voor de middag niets notabels voorgevallen,
alsoo een ijgelyk gebezen was om uitterruken maer tegen den avond verscheen
bij den Heer Gesaghebber den Rijkbestierder Adipatti D. N. O. R. E. D. S.
om te verhalen hoe de Post- en Hesterstrand Gouverneurs met R.A. D. S. S.
van Coedus ende andere hier boven vermeld gisteren binnen
het Hoo' gevaren waren, en vervolgens onder Eenige indifferente discoursen
seet den Heer Gesaghebber sijn beklag aan dien Staatsminister over de
Damakse Regenten, over dat zij op zijn Ed. vriendelyk verzoek by een
brieven aen haar geschreeve absoluut hadden derven weigeren de voldoe-
ning van party houtwerken voor haar Hoog Ed. voor Bengalen ge-
wordt, waar op gemelden Staatsminister den Heer Gesaghebber af zag
off sulks een jaarlykse bewaarnisse soude weesen, off maar voor
een keer, en daar op geantwoord zijde dat het maar voor deeze reys was, zoo
Repliceerde hy verder dat de voldoening daar van dan niet meer als
billijk was, en morgen ogtent Lynde.

Vryensdag den 11de Met alle de strand Regenten en Mantjoe-
nagaras in Compagnies Tiyn Koude Compareeren, ^{# p. 48} gelijck hy
heeden morgen ontrent half 9. uren ook is verscheenen, als man-
neer sij / ma dat alle ter neder zeseten waren / Eerst een parij wies-
den vermaand tot een spaedige en rijkelyke Leverantie van Catlaene,
Opium, Sappanhoust, Kardamon, Peper, etc: op den vaderlandschen
Eijph van Retouren, waer toe een yder die het aenging goede beloften
gedaen hebbende, stapten sijn Ed. over tot de Damakse Regenten, en
beg op het Tapijt hare betoonde ongenegenheyt in de Leverantie van de
van haar verpogte houtwerken voor Bengalen, waer by zijlieden
voor als noch onder voorwending van haar onvermoogen bleeven persi-
stieren, en gants tegens verwachting van den Rijkbestierder daerinne
gestrekt [lees gesterkt] werden, waeromme den Heer Gesaghebber

P. 48/49 / 50 / 51.

om een Eijnde van dat spel te maken en zij niet verder tegen meer,
maakt Damakke Regenten inthelaten haer in korte woorden voor-
hield, hoe gemakkelijk het geëitende hout in de bospelen van Damakke
kan en afgebragt, en dat der halven niet genegen was daer over meer
woorden kaveling te houden, maar afsolijkt beslijft begerade off zij
het meersmaet genoemde hout wilde Leveren off niet ~~fi p. 49~~ off dat
zijn Ed. anders zij direct aen den Keijser soude adresseren, en
het billijk versoeck van de Compagnie en haere onwilligheid te
kennen geven waer op zij dadelijk van toon veranderde, en beloovden
met makhanderen te willen beraadslagen op wat wijze zij den gedae-
nen Eijoch best. soude kunnen voldoen, waarmede den Heer Gesag-
hebber zij te vreden hield, en een ijder afscheijde name behalven den
Rijksbestierder ~~DR. & R. D. R.~~, die nog wet vertoepte en met den Heer
Gesaghebber alssen wijn gedronken hebbende, Zijn Ed. iijft namen
van den Soesoeboernang versocht om op morgen zijnde.

Donderdag den 12de Ten Hove te verschijnen en ter aen-
schouwing van een gevegt tusschen een wilde Rieffel en een Tijger,
ten welken eijnde zijn Ed. ten 9. iijren afgehaeld werdende door
de ordinaire Hofboden, zij in Ste Keijzers koetsen Hove begaf, en
onder de Lemmadochoer sitten vond den Vorst dewelke na den Heer
Gesaghebber beleefdelijk te hebben ontfangen, dadelijk de Gommespelen
hij roepen, en kort daar aan sag men in een opgerecht rond hok
van bam = ~~fi p. 50~~ boesen en Balkies de twee vooijphreve Dieren veg-
ten, dogh den Tijger te kort schietende, en als dood sonder beweging
leggen blyvende wierde daer bij noch een twee Tijger ingelaten
die mede soo benauidt voor zijn partij werd dat boven tegen het
hok aansprong en door zijn geweld daar in sodanig gat maakt,
waer door hij ~~fi p. 51~~ iijdelijk soude hebben geschapert, bij alder
eenige Javaanen op 't gesigt dat den Keijser in vrees was, en van de zijde
van den Heer Gesaghebber terijg week, niet boven op het hok waren
gepronken, enden Tijger met stukken hout gedwongen zij weder na
binnen te begeven, alwaer na wijzig sporting soo wel als zijn makker
door den Rieffel afgemaekt werd, waer na den Soesoeboernang
den Heer Gesaghebber en de andere Vrienden in zijn Hor' nodigde ter
besigtiging van zijn nieuw opgetuimert huijs, bij welke gelegenheid
en nadat den Heer Gesaghebber daer van inspectie genomen, en het
werk gepresen had, zijn Ed. den Soesoeboernang sprac off 'er nu
wel lietwets werden jouw van het verleggen van zijn Hor, waer op zijn
Majesteit door de mond van zijn Rijksbestierder / die zijn Hoogheijt
slip droeg / den Heer Gesaghebber ~~fi p. 51~~ antwoord neen en dat sielke

P. 51/52/53

ten eenema-
den Heer
en na zij
zijn hoog-
Sander
te te gen-
waer vo-
scheijde v-
het mia-
leggen te
R. R. R.,
bij den
Zijn Ed.
gedreid
geijcht
Hij en
scheijde
en onder
Ed: alda-
de far-
Groot-
fch-
de orde-
nodigen
op de
dat het
na zijn
den L-
delijk
Loidel
R. R. R.
waer
H. G. R.
welke
ogten
door
R. R. R.
bestie

P. 57/52/53

ten eenemale rijk zijn gedagken gesteld was, voorts geleide H. v. n. Majesteit
den Heer Gesaghebber een een met spijse ~~en~~ en fruyt rijken gedekte Tafel,
en na zijn genoeg daer van genomen te hebben, maakte zijn Ed. een
zijn hoogheid bekend van meening te zijn aenstaende Maandag na
Samarang terug te keeren, dogh dat in die tusschen tijt de Ede hoop-
te te gemiten van zijn Majes beit nader te komen sien, en spreken,
waer voor den Vorst beleefdelijk bedankte, en den Heer Gesaghebber af-
scheidt vergiinde, die daer op na zijn Logies trokom met de vrienden
het middagmaal te houden, waer na zijn Ed. een visite is weeten af
leggen bij de Pangerangs Ingabeij LORANG PASREA, MANIA
PKK, en D. V. E. P. P. Ende des namiddags ten 5 uren gien
bij den Heer Gesaghebber den Rijksbestuurder Adipattij D. M. R. E. D. P.
zijn Ed. beleefdelijk afvragen van hoeveel draag battoors dat geliovele
gedreit te zijn om zijn Ed. Bagagie voor af te dragen, en daar op de nodige
grijscht zijnde, keerde dien minister na het storten van eenige glazen
Wijn en het houden van vijf differente discoursen na zijn huis. #p. 52]

Vrijdag den 13de Jan. ¹⁸⁰⁷ Quam bij den Heer Gesaghebber hgar af,
scheijdt nemen de Boeder van den Pangerang van MARRIK
en ondernam tegelijk de reize na Samarang, met beloften van zijn
Ed: aldaar te zullen opwachten. en des agtermiddags heeft Zijn Ed. met
de Cartasberst vrienden te Paarde andermaal het agter Hof, en de
Grootte River weesen besigtigen.

Saterdag den 14de Des namiddags ten 5 uren ver-
scheenen na vorige gebruij kelykheid by den Heer Gesaghebber
de ordinaire Hofbode van syn Ed: van wegens den Soesochdenang
noodigende ter aanschouwing van het Keijzerlyk Tournoij spel,
op de Passekaan, werwaerts syn Ed: met de Kaets sig begaf, en na
dat het zelve geruym 6 uren geelyj n: dijt was duurde den Vorst
na syn Hor; weidende door den Heer Gesaghebber geleidt tot aen
den Lemnadschoer, alwaar door syn Ed: aen syn Majesteijts belee-
delijk gevraegt wierd, wanneer het syn Hoogheid op morgen behagen
zoude dat syn Ed: van hem en des selvs Moeder de Kattel A. M. D. K. F. O. E.
K. F. afscheyt gienem nemen, en zyn plegt van Dankbetuyging afleggen
waer op den Vorst #2/p53j door vertaling van den Tommoring K. F. O. E.
K. F. O. E. K. F. per vriendelyk ten antwoorde liet dienen, dat sulks den het
welbehagen van den Heer Gesaghebber overliet, en het zij morgen,
ogfent ten 8. of 9. uren, welk laest inir vast gesteld wierd en
door syn Ed: aen den Keijzer toe gewenscht een aangename nagt
riest, waar na den Heer Gesaghebber op de noodigly van den Rijf.
bestierder hem met de Cartasberse vrienden in geselschap van alle

fangen en aan een bereeds met fristagien twebereijden Tafel, nevens zijn
 Majesteit ter neder zeten zijnde, bedankte # [p 55] Hoogheid door de mond
 van den Rijksbestierder zijn Ed. voor het geaccordeert verblijf alhier van
 de Roken Meke-Strand Gouverneuren hier vooren gemelt, en deed wijders
 gants blijven verwaagteingh eerst Eigenmondigh hi hals gebroken maleijts
 en Javaans zijn klagten over den Tagals Resident THOMAS J. H. S.
 R. S. wegens zijne geweldige knevelarjen van den Inlander, en den
 Jysaem van Ryo, onder betuyging dat noch nooit op eene der andere
 buijpen Comtoiren soo met den gemeenen Man was gehandelt als nu
 onder het district van Tagal alleen, alsoo den Tijds haer afgedwongen en
 naauwelijks een fecke Part van de waarde toegevoegt werd, weshalven
 zijn Majesteit versocht dat den Heer Gesaghebber daar ontrent, gelievde or-
 dre te stellen tot behoort van zijn onderdanen, en ook niet quistlyk te
 nemen dat hij hier van met zijne luinen korte af te gane gesanten
 kennisse soude geven aan haar Hoog Edelhedens waar op den Heer
 Gesaghebber aan zijn Hoogheid Replikeerde dat sulks van den Tagals
 Resident te vernemen hem gants onaangenaam te vooren quam,
 en dat zijn Majesteit der halven verskert # [p 57] gelievde te wesen
 dat hy daar over na vereysch soude worden gecorrigert, waar voor
 den Vorst dank betuygde, vervolgens de Tafel met spysen gedekt en
 door den Heer Gesaghebber met zijn bijhebbende bestaende in den
 Capitain en Commandant HENDRIK COETER, den Commandant Lijutenant C. S.
 O. H. S. D. O. O. H. S. G. J. N. den Lijutenant D. N. van T. S. S. den Capitain der
 Chineesen Q. U. E. A. N. K. O. en den schryver van desen, op de nodighen van den
 Soesoeboenang haar ter maaltijd zeten hebbende, stelde den Heer Ge-
 saghebber met een Soopjen dat den Vorst schenken liet, zijn Majesteits
 gezondheid in, dog sulks wierd tot driemalen gerevinsfeerd, alsoo zijn Hoog-
 heid begeerde Eerst de gezondheid van den Heer Gesaghebber te drin-
 ken, en sulks ook aan de presente vrienden en zijn Rijksbestierder
 ordonneerde, het welke derhalven Effect forkeerden, en daar na op het
 welwesen van den Keyser mede wierd gedagt, die daer voor beleefdelijc
 bedankte, en vervolgens nader instelde de gezondheid van zijn Hoog
 Edelheyt ende gesamentlijk de Edelen Heeren Raaden van Neder-
 lands India. Aldus een # [p 58] hals' uir door gebragt en op een
 vreesdelijk wijze getrackerd weefende, heeft zijn Ed. den Vorst be-
 dankt voor alle genotene Eere en beleeftheid, gediinende desdelijc
 aanwisen ten Hove, onder twe wenschingen aan zijn Hoogheid van
 gezondheid en een langduurige en gelukkige Regeeringe, en daer op den
 Soesoeboenang om helot, mitsgaders ook van de Keizerinne Mo-
 der beleefdelijc afscheijst erlangt hebbende verfocht den Soesoeboenang

aen syn Ed. om by gelegenheid syn hertelicheit groete te willen afleggen
aen syn Edelheid den Hoog Edelen Heere Gouverneur Generael, en de
gesamentlyke Edelen Heere Raden van Nederlands India, het welke
aangenomen zijnde vertrok d' Heer Gesaghebber tijt het Hoff, en bege-
st door de Hofwagt na Compagnies Vesting, alwaar van een ijgelyk der
gequalificeerden een vriendelyke afscheid nam, En des agtermiddags
ten 5 uuren ging den Heer Gesaghebber ook afscheid nemen van den
Erv' Prins BOEMKANT en dessels moeder, mitsgaders daar na
van den Ryksbestierder Adipattij D'NOE REDDIT en syn Proind.
Maandag Den 19 d^e f' morgens 7 p^u ten 6 uuren
ging den Heer Gesaghebber den Erv' Prins BOEMKANT, ende
Pangerangs Ingabey LOARNG POKER, KARTI SAKA, en
D'NOE REDDIT, Item den Ryksbestierder Adipattij D'NOE REDDIT
nevens een byken gemeene sleep po van Cartasperse als strand en bin-
nen bovenlandse Regenten, met dewelken s' iijst gefondert de voorschre-
ven Prinzen die in den Thuyr haer afscheid van den Heer Gesag-
hebber namen, en syn Ed. een behoovde reys toewenschte s' en alle
s' byken de wagt gehad hebbende s' officieren onder het doen van g.
Canon schooten van de Lemmadoehoer en 21 iijst s' Compagnies besting
zyn Ed. te Paard is afgestoken na Banjoedana, alwaar ontrend
uuren aangekomen, en een iijr door den Ryksbestierder getrackeerd
weefende, afscheid nam van dien Staatminister, en alle de verdere
voornamde mantrijs, Item den Capitain en Commandant HENDRIK
COSTER en den Lijkenant OTTO ERNST COOLHAGEN en verdere
vrienden, en also de Reysse vervolgde tot de klok 11 uuren wanneer op
Bojalatie aangevamen in geselschap van de gecommiteerden Com-
pagnies wegens de vaandrijs Nijp 60 COLLES HILFRANG en JESER
COENST en van het Hof om dyn Ed. na Samarang te begeleiden
de Tommongongs KANOE JOEDIT en D'NOE REDDIT, en
Rangas D'NOE REDDIT van Caliwengoe, Tommongong R.
K. HILFRANG van Tagal, Radeen HILFRANG, Radeen van
Amalang, Ingabey COERD KANOE van Patti, Ingabey
HILFRANG van Candat en den Madurees Radeen HILFRANG
Item met de ryelken

Dingsdag Den 17 d^e des morgens ten 6 uuren van
Bojalatie ontkrooken, en na op Ampel een iijrtje halten
een weynig ontkrooken te hebben ten 12 uuren op Salatiga arrivende.
van weer **Vrijdagsdag** den 18 d^e f' morgens ten 6 uuren na
dat het den ganschen nacht had geregent, over een glibberige wegen
weder op marsch ging en na tusschen weers op Barweeng en

halv' iijr
Woengoe
werd door
LOARNG, en
tain K.
marang
D'NOE
Zegge
daar beg
vend den
strateurs
met den
Eenige
die den
na Sar
Capita
drie K.
gegeven
en van

Poot 61.

halw' iurtie te hebben gerust en gegeten, ten 12 uren op
Koenjarang aangekomen, alwaar den Heer Gezaghebber verwelkomt
werd door den onderkoopman en Fiscaal CORNELIS HUYKON-
LON, en den Vaandrig ASUERUS STRAATHE, die door den Cap-
tain HENDRIK DU RAFFEL des morgens vroeg # [p. 61] uit Sa-
marang als gecommitteerden waren afgesonden, en op

Donderdag den 19de J^{re} Morgens vroeg weder op march
gegaan zijnde en tot Patirongan gekomen vond zijn Ed. al-
daar deszelfs Nijf ende verdere Samarangse Juffrouwen bene-
vent den Capitain HENDRIK DU RAFFEL en beider Adminis-
trateurs J. E. JACOB ROELSEN en BERTHOLD DE SM.
met den Loldijboekhouder H. STRAATHE en de JONGE behalven
Enige mindere bedienden, en veel Chinezen en Javanen
die den Heer Gezaghebber quamen verwelkomen en begeleiden
na Samarang, alwaar ten 12 uren arriveerden, en door den
Capitain HENDRIK DU RAFFEL onder het Losbranden van
drie Chergies uit Snaphanen en 21. Canon schooten weder over-
gegeven zijnde het gezag en commando nam deze open aftocht na
te van Cartasobera Adiningrat en gewenscht

EYDE

[p. 62]

162. 163. 164

P. 62)

Extract Javaansche Nouvelles betref-
fende het gevangen nemen van den Rijks-
Bestierder R. E. S. A. J.
A. D. S. P. S. S. J. D. A. N. O. E. R. E. S. A.

Eindelijk ben ik op den 1 Junij Anno 1733 met een over-
hals en kop bij een geslachte Instruëte (behebbende een onnodige on-
trek van een Romans verhaal, van het gebeurde op Java in de voor-
gaande oorlogen, terwijl over de zaak ten principaelen met een
heet Eijzer is geloopt) met het Schip de *Herstellinge* weder
naar Samarang gereijst ofte gevaeren, omme mijn op gelegde Com-
missie mi ten Eijnde te brengen, alwaar ik, naar veel sukkelens
op den 16 daar aan arriveerde, de Receptie was wel, want 't was volens
volens, naar oud gebruik in ordre, dus soo welkom als bij de Noord-
hollandsche Poesselyn Vrouwtjes, een Kap, in haer Porpseleyn
kes, en het plaaisje voor mijn, in mijn oud Commandement was ook
niet veel, want werd aenstonds aan beide mijne voeten door Mevrouw
Podagra, en door haer soo vast geklijns *[p. 63]* ter gehouden, dat ik in
14 daagen op mijn loopers niet staen kon; onderkieschen schreef mijn
Broer den Javas Keijzer / so noemt hij mij / dat ik noch teyn Con-
den Rijksbestierder *Rejaai* *Idipattij* D. A. N. O. E. R. E. S. A., so
vermaant, en ontzaggelyk in sijn tyt, *W. E.* niet onbekent met de
Papieren (en weertijk hy was onder haer enden Inlander so ondt,
faggelyk dat den Keijzer met sijn geheel Hoo'ken niet dorsten in ar-
rest nemen, ofte Stilletjes doen dooden) in arrest geliefde te nemen,
wanneer hy volgens Jaarlyks gebruik op Samarang soude afkomen,
om de Recognitie Rijst en de Penningen der Soldaate besoldijng
aan het Hoo' soude koemen afleggen. onder de Europeesen, die onder
een Glas wijn somtijds al stocke brakjes waren, raaden mij ik sou-
de hem verpeken met mijn inde Coets om een toertje te rijden,
en als sijn groot gevolg moede soude sijn, dan over hals en kop met
de coets doorrijden naer de Vestingh, en doen dan over de brugh
lijnde de valbrugh agter mijn op haalen, en voort in diers roegen
ook de poort sluyten. soude dit niet wel naar een Hollands
helden stukje gelijken en. dog ik bleef hoe gevaerlijck mij de man
voorstelde bij mijn voorneemen, om hem voor de Rijst *[p. 64]*
in bij welfen van al sijn gevolg, te apprehenderen, want ik vermeen,
de det Compagnies macht en authoriteit en mijn feldoer, dat niet
toeliet sulks op een verwijsde wijze te doen. Ik liet dan wanneer ik
weder van de voet Eijvel herstelt was, en ten naesten bij als vooren

164/165/166
konde gaen
ondfaggelyk
overleening
en op gewo
Eer bewijs
onderneem
Vesting en
ten op ha
paraad te
behendig
waagen i
te, naer
de stoep
recipieer
dat wel
houden,
anders g
delen, n
een bas
het sam
gewoon
de deur
nen koo
den R
vaansche
bekijgde
het door
dat het
daer aen
als com
de door
vriende
verre
ken. D
Cijfer
haer b
en wat
neeren
gevaer
pen a

204/55/66.

konde gaen, en schoenen aan de voeten verdragen, dien ~~ben~~ ^{de} Lierugten en
ondfaggelyken Staatsminister in de Vesting verfoelen om met hem
over eenige gewichtige zaaken te aboucheeren, vond hem naer gewoonte,
en op gewoonlyk uur, de Kaak toe om syn E. af te haalen, liet de
Eer bewysing naer gewoonte geschieden ende wyl geen Mensch van de
onderneminge wiste, pleegde ieder syn gewoondelyken dienst in de
Vesting en daer buuten, enidelyk had ik geordonneert dat de Soldaa-
ten op haer bescheyden poorten met well gelaaden geweer haer moesten
paraad houden, de officieren present sijn, en in mijn huys had ik
bekendlyc myn Eijgen Lijfwagt buuten het gesicht geplaatst, dijs
wagten ik hem op den 9. Julij des voormiddags in een wit Camisool,
te, naer mijn ordinaire wyse, en gewoonte, al wandelende, hem op
de stoep af, wanneer hy die genadert was, trad ik van deselve af,
recipieerden hem beneden deselve, nam hem by ~~de~~ ^{de} hand, en
dat wel vast, als twee vrienden wel gewoon sijn den anderen vast te
houden, en leyden hem soo met een vaart naer binnen / hy was
anders gewoon op de stoep te blijven zitten, en daer de zaaken te verhan-
delen, naer de Javaansche wyse / setten hem tegent wilen dank op
een bank neer, Gorde mijn swaart / dat verborge lag / op dyde over
het Camisool, sette mijn haet op, ordonneerde een sijn gevolg, die altoos
gewoon sijn meede in te dringen, het huys te ruymen, sloot voorts
de deur agter haer toe, in het slot, liet de verborge Lijfwagt bin-
nen koomen en als doen door den Translateur hem de brief van
den Keijser voorleefen, op welke Eijnde hy selfs de Kris of de Ja-
vaansche Pook, van sijn Leijde nam, gaafse een mijn over, en
bekrijgde sijn Meesters orde gewillig te fullen onder gaen, ter wyl
het door d' Compagnies geschiedde, op welke ^{lijde} hy sig verliet, dog verklaarde,
dat het een het Hof niet soude hebben lasten doen, maar sijn faros
daer een gewagt, noch ook niet afgekomen hebben, in dien er een ander
als commissaris was gekomen sijt het vertrouwen dat hy in mij stel-
de door lange Ervarentheijt, ende door mijn ~~de~~ ^{de} [p. 66] aan hem betoonde
vriendschappen, dat hem door mij geen leet soude geschieden, in soo
verre datse hem in mijn handen sijnde, soude deroen den hals bree-
ken. Dit verricht sijnde, sordt inden Oost- en Wester Javaanschen
Gouverneurs die hem hadde verselt, met Keijzers brief en bevel
haer buuten op stoep, om een sijn nommereus gevolg, Keijzers bevel
en wat'er verricht was, te Communiceeren, en voorts haer te ordon-
neeren dat sij die Vesting moesten sijt gaan in stilte, wildense geen
gevaer van haer levent loopen, hier op toefdense niet lang, inder flos,
pen alle soo spoedig, al om sijnde, als hoender drien, de vesting

66/67/68.

met zeer ontelde gemoederen tijt, en elks sijnes weegs, tot ik op alle nadere ordre stelde en ordonneerden datse weder naer het Hoo' honden, te rug reken. —

Den Keizer was door mijn Post Courier soo draa niet van het arrest verstandig, ofte hij verklaarde sig universele Erfgenaam van zijn Rijksbestuuder, latende voor hem nogh zijn vrouwen, kinderen niets over dan ter nauwer nood Een kleinijde om haer te bedecken. Het Capitaal, dat de vorst hier door in zijn Kas krijgt, wert ongelijk begroot, dog naer mijn ^{Hi p 67} gissinge, en op gave van ^{DR NOEREDT}, sklot sal het boven Een grote hondert duysend Rijksduellars niet belopen, dat wijzig is in tegensteltijge van het geconfisqueerd Capitaal bij scheepens Bank tot Batavia van den verkannen Capitain der Maleijers, over een geringe misdadt, dat meer dan 400000 R^d heeft bedragen.

Edert heeft het den Vorst op mijn versoek behaagt hem tot zijn onder, houd tot te leggen s' jaars 300 R^d en wort laten volgen een Rijzen twee Duinaren, En sedert hebben ik hem na Batavia verfonten, volgens verzoek van den Vorst, om als een Staadbannebrin^g naer Ceylon verfonten te werden, werwaerts hij ook bereijds verfonten is, hier hebje het Eijnde van dien berigten ^{DR NOEREDT}. So wijld loepig in s' Compagnies Papieren beschreven en waar voor sommige Europeesen, Godbetert so benaend^{en} reu datse op het hooren noemen van zijn naam, onder reverentie geseft, in haer broek se..... en is foodenijge benaendheijde waareuse, so hier als tot Batavia, Samarang en langs dese sieste dat het naer haer gedagten weder in volle vuer en vlamme vorlofs soude sijt barsten, ^{Hi p 68}

Den 28. Julij, wanneer alles tot Samarang besteld had, ontrent de Regerijge so als dat behoord onder naem ik te Paarde de Hoo'reise, met mijnen geheelen reijn, die Wd. sal konnen afmecken, hoe groot ten haersterbij die sal hebben moete, zijn geweest, aen en hier in leggende liyste, der Intrede, die op den laatsten der Abaand geschiedde, gelijk de andere der presenten meede niet dinsten sal aen toonen of men hij so een gelegentheijde Posten te doen heeft dan niet.

De oude Contracten, hebben ik on dertinschen met den Vorst vernieuwt, een Jaarlykse Leverantie aen s' Compagnie voor niet van 1000. Cojangs rijst, dat voor vijftigh jaeren lang, en 10000. R^d aen geldes jaars voor twee en twintigh jaar tot voldoenijge van Keijzers systerballen aen s' Compagnie ende gedraagene lasten, in de Jansche Vorlozen voor den Keizer bedongen. Nu ben ik in onderhandelinghe over Eenige mindere ponieten, en verwahte alle daagen metgedielt naer bescheijde, want de tijd begint mij hier seer te verdruten, en wensche maer weer tot Batavia te mogen weesen, in mijn Eijgen wooning, en Thuijn

Hi p 69j

P. 69/70/71

Intre
In L
Plenip

Comm
C.R.

July

voor af

1 Compagnie

1 Compagnie

4 Kalkhoor

2 Trompette

1 Keijzers

bij den Keij

per coopman

die tot sij

Acht d

Lijn Ed.

en 12 Man

De tweede

HERD

rang (O

jadde

Translader

Een Com

den Lij

ME 369

Een for

De Hof

Voorts de

gensper

HERG

Hore gel

Intrede van den Heer ~~FRANÇOIS~~
~~JULIUS~~ COYET, als Ambassadeur en
 Plenipotentiaris bij den Keijzer van Java, &
 Commissaris over Javas Noord-Ost-Cüst, in
~~COETJES~~ ~~ADRIJANUS~~ op den 31.
 Julij Anno 1733.

Voor af

- 1 Compagnie Boegvrienden, en
- 1 Compagnie Baliërs, alle in blaauw gekleeden gele banden in het hoofd.
- 4 Halthoornisten (geschildert)
- 2 Trompetters, met silvere Trompetten en Vaandels met het wapen daar in
- 1 Keijzers hoets van Staat, daar in den Ambassadeur, Plenipotentiaris
 bij den Keijzer, en Commissaris over Javas Noord-Ost-Cüst, en den Op-
 percoopman en Javas Gesaghebber ~~Abt~~ ~~RIJCKLOOT~~ ~~FEIJDUY~~ ~~et~~
 die tot zijn Edele gezelschap mede ten Hove is getrocken.
- Acht à tien Manslaven in het Leverij.
- Zijn Ed. Eijgene Lijfwacht, van een ~~Serjt~~ ~~(Lijf)~~ geant, een Corporaal,
 en 12 Man Europeere Militairen.
- De tweede Coets van den Keijzer waarin den Commandant van Cebasaena
~~HENDRIK~~ ~~DURK~~ ~~ELD~~, den ondercoopman en Fiscaal van Sama.
 rang ~~JAN~~ ~~ELIS~~ ~~ANTHONY~~ ~~LOOS~~, den Secretaris van d'Ambas-
 sade ~~HENDRIK~~ ~~GRATE~~ en den Ondercoopman en Javas
 Translatie ~~ADRIJANUS~~ van G.L.S.
- Een Compagnie Europeese wel uijtgedorste Granadiers onder
 den Lijftnant ~~JOHANNES~~ van ~~VELDE~~, en den Vaandrig ~~TH~~
~~MEYER~~ ~~COET~~ met het oligende Vaandel.
- Een Compagnie onder den Vaandrig ~~ASMERUS~~ ~~SHANFKE~~.
- De Hofmeester, en Stalmeester.
- Voorts de Javaansche gecommitteerden van den Keijzers de Tommon,
 gengen Keijzers Hofraaden, ~~WILHELMUS~~ ~~WILHELMUS~~ ~~WILHELMUS~~, en
~~WILHELMUS~~ ~~GOEDERIK~~ die Ed. van zijn Logement afhaalden en ten
 Hove geleide, te voet, met een nommerijs Cyfel van haar gevolg, en wijder

P. 40/41/42. 173.

de weg overkropt van Masculine en Feminisatie toe Keijzers.

In deser voegen tot Bajondane (een opene veld-markt plaatsje), gelegen ruim #1½ 1/2 quartier ⁱⁿ ^{van} het Hof, bijten de opene Javaanfche stad Cartasvera e Adin in grāt gearriveert. Lijnde, werd den Heer Ambassadeur Plenipotentaris door den Soesoehoenang of Javos Keizer zelfs, nebeis de Prinsen syn Broeders, en verdee Prins, een van den bloede minnelijk ontfangen en met een Javaanfch ontbeyt van alderley Indiaanfche Spijsen en Frijtagien geregaleerd, waar na de Heersch na het Keijzerlyk Hof in volgende maanden werd voort gezet.

Four of

Een Compagnie Europeesche Granadiers zijnde Keijzers lijfwagt te paarde
opgevoert door den Vaandrig BERTHOLD MÜLLER van der L. A. G. S.

Twee Europeesche Trompetters van den Vorst te paard.

Een Compagnie Boeginsen, met haare Corte werp Pieten, of fchouder,
en Boeginsen ligte Pieten in haer Gordel, te wedst.

Een Compagnie Balies, met haare lange Piken met de spits omhoog,
dragende, en in de Gordel haare groote Balise Kridsen, mede te vocht,
weesende dese twee Compagnies des Ambassadeurs Inlandse garde, in het
Blauw ge-~~el~~ rood kleed / naar haare wijze / met Gelle Banden om
het hooft, onder den Capitain der Boegindeeschen ~~N F K~~ Boestang
en Balies Lijtenant ~~BOER~~ ~~BOER~~, en nog van ieder
Natie een Vaandrig, weesende de Loons van boven genoemde Hoofden.
4 Kalhoornisten.

2 Trompetters van den Congiaaris Ambassadeur en Plenipotentiaaris
JACOBUS WILHELMUS DE VRIES, te Paerde.

Des Keijzers Goets van Staat, waar in den Keijzer, en aan zijn Linker
zijde den Ambassadeur **REINHOLD JULIUS POTTE**, bij de
achter ruit rijdende, in de bak aan haar voeten sat den tweede Keijzer,
Nijke Kofraad, den Tommongong **TRAH HGOENO**, houdende
een Goud spijgh Potje in zijn handen, dog principaal daar ingeplaat,
om dat den Vorst, die de Maleijdsche Taal zeer sober spreekt te dienen
voor Volk, wanneer hem den Ambassadeur in het Maleijds: de gemene
Taal van Correspondentie in deefe oosterse landen: aanspraak om dat
in het Javaans: moder te bediijden.

De Eijge Lijffwagt van den Ambassadeur in zijn Liverij bestaande in Een
1. p. # 31 Sergeant, een Corporaal en 12 foldaaten te paarde.

De Tweede Gede van Staat, waar in gemelde Gezaghebber, nevens de twee eerste Prinsen van den Bloede, S' Keijzers vaders en Jonger Broeders, en den Ondercoopman en Translaten A. D. R. M. van G. L. S.

9. 7 3/4 175
 De Eijge
 Corporaal en
 De derde
 Broeders van
 De v
 De Capitain
 HENR
 Den Lij
 WLT
 Den Ona
 THON
 Den Onder
 Den Opp
 Drie Ad
 Een on
 Den Hof
 Den Stal
 Voorts d
 hieden, d
 komen, a
 De Op
 nie van
 nant
 HOF
 en Pijp
 Een Con
 Vaandr
 Vlaand
 Den we
 Rangie
 met Ro
 haare o
 lamboc
 haanen,
 Houwe
 mede a
 Landse
 de Coets
 ke rijken
 van m

P. 23/44/175.

De Eijge Lijffwacht van Syn. E. bestaande in Een f. Rozeant, Een
Corporaal en 12. soldaaten te Paarde.

De Derde Koets, waar in vier Prinsen van den Bloede, meede sth.
Gloeders van den Keyser.

De volgende alle te paarde

De Capitain Commandant van Compagnies Vesting tot Cartasocra
HENDRIK DE VRIES.

Den Luitenant Commandant van Keijzers Hofwagt @ KOLRAS
WLTBMG

Den Onder Coopman en Samarangs Kassaal CORNELIS J. N.
THON & ZOONS.

Den Order Coopman en Secretaris der Ambassade te LONDEN GEVE.

Den Opper Chirurgijn Mr J. J. W. C. u. d. B. J. R. M. d. V. S.

Drie Assistenten, offe Perceuen,

#10/4.]

Een onder Chirurgen.

Den Hofmeister, an

Den Heermeester van den Ambassadeur te

Porto diverse Cartas overale officieren, penisten, en andere
lieden, die tot Bajondara den Ambassadeur zijn wesen veruult.
komen, alle te Raarde.

De Giarde van den Ambassadeur bestaande in Een Compagnie van 48. Man wel sijt gedorste Granadiers onder den Lijfte, want 20 H. A. K. S. van V. L. S. E., en Vaandrig 1 A. N. M. G. E. R., 20 F. G. alle te paarde, met vliegende Vaandel, Staande Trommels, en Pijpers en een Vaandrig met een witte Pluym op de hoed.

Een Compagnie van 48 Man wel rijtgedorste Fusiliers, onder den
Voordrager ASSURUS S. A. F. K. E. N., alle te paarden, en
slaande Trommels, en den Saandrig met een witte Pluym op de Hoed.

Den meer zijden vanden Weg marcheerden als in een Dubbelt
Rangriet, veel Compagnien Javaansche Militie vanden Keijzer
met Roode Rokjes, met flakende Trommels, vliegende vanden
haare ordinaire grooten klein klokke ofte Gongon spelen
bamboerijnen. De soldaaten zamen, ~~W. p.~~ ^{W. p.} ~~steerd~~ ^{steerd} met snap.

haanen, lange Fieken, korte Lansen, Kridsen, Farrangs, Houwers, alle naar haere wijze in Keizers Liverjeën te voet, zelyk mede alle des Keizers Hofgroten, en Regenten der afzonderlyke Landschappen, en Ornament draagers rondsomme, voor en achter de Coets om op syn werken paraast te sijn, hem te dienen, ofte toe te ryken, dat geene hem behoeft voort, was de lange weg besaayt van menschen zonder End. Zoo dedt het schein, men over haer hoof-

9. 75/76/77.

den konde gaen.

In desen voegen arriveerd den Keijzer en Ambassadeur ten half 12 uren des middags aen het Hof daar bij van den Keijzer vriendelijc ontfangen wierd, en begroet met Eerlike Confusie ferges door de Javaanen, nevens Canon schooten van de Lemmadokker, wanneer den Ambassadeur, sine Creden- tiaalen over gaf, nevens Een Costelijc present van weegen d'Compagnie, en Ambassadeur selve, naer het nuttigen van wat Javaansche speijse en fruytage verhoek den Gesagt naer zijn Logement in Compagnies Thuis blyken de Kesting naer dat hij bevorens in passant daer in was geweest, en van den Hjp 46 Commandant de sleutels wester hand gekeld, en onder het doen van drie fergies van het Guarnisoen, met 53. Canon schooten weg verwellenheit.

Notitie van Soodanige geschen-
goederen die den Heer Ambas-
sadeur en Plenipotentiaris,
by zijn arrive tot ORRISOERA
aen den SOESOERHOERNG, den
Princen van den Bloede, en eeni-
ge Hofgroten, Had aangepre-
senteert.

Aen den Soesohorang HOERHOERNG, en
desselvs twee Vrouwen

3. Persiaanse Paarden, alsoen Kengsten twee Aberrys.

12. Witte Balijse kuyf Eenden.

75/77

6. Ellen Goud en Silver Priicaat,

3 Japanische rocken met reijde watten,

2 Sticken Extra fijn Cist bethillij Madrapaks,

1. Alcatijf,

1/2 Ellen Goud, Poinde Spanje,

1. Paar fyne cist Chitsen,

2. Ponden Saffraen,

1. Schagrijn Leere Keldertje met fyne geslepe glazen ingewill
met fyne waken,

25. Ponden Gedroogen Moernagelen,

2. Ponden Bastorij,

4. Onsen Canell olyj,

4. Onsen Foelij olyj,

1/2 Pond Balsen peruw,

9. 75/76/77.

2. Paar

1. Paar

2. Paar

1. Paar

1. Paar

4. Paar

1. Paar

2. Paar

1. Paar

2. Paar

1. Paar

6. Paar

2. Paar

2. Paar

6. Paar

2. Paar

25. Paar

1. Paar

1. Paar

1. Paar

1. Paar

1. Paar

1. Paar

1. Paar

1. Paar

1. Paar

1. Paar

1. Paar

1. Paar

1. Paar

1. Paar

1. Paar

1. Paar

1. Paar

1. Paar

1. Paar

1. Paar

1. Paar

1. Paar

2. Paar

No.

1. Paar fijne pistolen,
2. P^{te} Extra fijne Snaphanen, waar van een versilvert en een verguld,
1. Kogel vorm,
1. Lopentjes vorm met een schair daer toe behorende,
4. Groot glase Engels lansaars met haer Glase kandelaers,
1. Gesleepe glase Lampet met zijn kan,
2. Glase leppers met knijs gewilt,
1. Glase water kom met zijn dechfel en Piring, ofte Bort,
2. Glase klokken,
1. Paar glase Laarsen,
6. Glase kandelaers,
2. Glase gesleepe Gorgolets, ofte water vlesseu,
2. Kunstig gemakte glase Bollen,
6. Flesseu met Rosewater,
2. Saakies met fijn Banquet,
25. Bottels Rode Casse Wijn,
1. Kelder met fijne Hollands Wateren,
1. Kelder met knijs,
1. Klein Casje met Socolaat,
1. Amsterdamsche roek in blik,
1. Casje met Heijligmakers,
1. Casje met gedroogde Suikerpeeren,
1. Casje met gedroogde Quincepeeren,

Kader gesonden aan den LIEDEHOERKING
en zijn twee Vrouwen,

1. Cilinder met de daer toe behoorende Printen,
6. Flesjes met L'eau de la Reine,
1. Fijne kunstige Engelse snaphaan die door schroeven in
drieën gedeelt en als een Rottigh kan gebruikt z. werden,
1. Rol farinas Tabak, nevens eenige Louisjans Typen.

Sen Ratoe H. H. COLETT.

8. Ellen Groen Klinkweel,
1. Persiaans Kleantiefje, ofte vloer Tapeijt,
1. Stuk super fijn Kattelij
1. Pond Saffraan,
1. Taatje fijn Bancquet,
2. Fleusen Rosewaker,

P. 79 / 1807.

2. Glase Pring Kopie,
6. Flessen met L'eau de la Reine,
1. Camber Gategamber,
2. Rariteit glazen,
1. Verguld glase trek potje, [potje !]
1. Dooze met Kapsje,
- 2 Glase kannetjes,

Aen Pangerang Boek WWA Eerste Prins van den Bloede

1. Stuk fijn Bethillij,
1. Pond Saffraan,
1. Rariteit glas,
1. Glase Klok,
5. Metaale vergulde stand beeljes,
1. Glase Pring Kopie,
1. Paar fine Pistolen,
6. Flessen met L'eau de la Reine,
6. Ellen Leyde Gryn met Goude regen,
6. Ellen Groen Fliuweel,
1. Vaasje met Panegiel, en
4. Ellen silver Papsenen tot een sabel, ofte Gordel,

Aen Pangerang Ingabey LORANG P. W. A. Tweede Prins van den Bloede.

#76-207

1. Paar fine gekapte Pistolen,
1. Pond Saffraan,
1. Glase Gorgebet,
4. Ellen silver Papsenen tot een sabel, ofte Gordel,
6. Ellen Leyde Gryn met Gouden regen,
3. Gebloemde fliuweelen Rollen,
2. Flessen met Rosewater,
6. Flessen met L'eau de la Reine,
3. Flessen met Anijs.

Aen den Rijkbestierder Radeen N. B. K. O. & S. O. M. A.

1. Fijn snaphaan,
1. Fijn snaphaan met een getrocke Loop,
1. Paar fine Pistolen,

P. 80 / 181.

1. Kogel
1. Saffraan
6. Elle
6. Elle
6. Elle
4. Elle
1. Pond
2. Fli
1. Glase
3. Glase
1. Ket
1. Va
6. Fli

1. Paar
4. Elle
- 1/2 Pond
6. El
6. El
1. Ket
- gevr

1. Fli
1. Ket
6. El
4. El
6. El
- 1/4. Po
1. v

6. El
6. El
1. v

P. 80/81./82.

1. Kogel vorm,
1. Sapanje Roek,
6. Ellen gebleemt Goud Lakem,
6. Ellen Groen Fliuweel,
6. Ellen Rood Fliuweel,
4. Ellen filver Passement tot een Jabock,
1. Pond saffraan,
2. Flesje met Rokenwater,
1. Glase Gorgolet,
3. Glase Kannetjes,
1. Keldertje met fijn Gedistilleerde Wateren,
1. Vaasje met Beschijf, en
6. Flesjes met L'eau de la Reine, # [21]

Sen Tanagerang DE MOE PJA,

Derde Prijs van den Bloede.

1. Paar kleine Pistolen,
4. Ellen filver Passement tot een Jabock, ofte Gordel,
- 1/2 Pond saffraan,
6. Ellen Rood fliuweel,
6. Ellen Leijde Gryn met Goude regen, en
1. Keldertje met blik beflagen met fijne gesleep Glasen en gevult met fijne Haveren.

Sen Raden DE KANG CERAKANG.

1. Fyne Snaphaan,
1. Kogel vorm,
6. Ellen Groen Fliuweel,
4. Ellen filver Passement tot een Jabock, ofte Gordel,
6. Ellen Gryn,
- 1/4 Pond saffraan, en
1. Keldertje met fijn Gedistilleerde Wateren,

Sen Tanagerang KATA SAKA

Vierde Prijs van den Bloede.

6. Ellen Rood Fliuweel,
6. Ellen Asgraan Gryn, en # [p 22]
1. Fles met Anijs,

9. 52/83/

Den Pangeran R.M.F. vijfde Prins
van den Bloede.

- 6. Ellen Groen flinweel,
- 6. Ellen Bruyn Gryn, en
- 1. Fles met Anijs,

Den Pangeran K.M.O.E. Boelby,
zesde Prins van den Bloede.

- 6. Ellen Groen flinweel,
- 6. Ellen Bruyn Gryn, en
- 1. Fles met Anijs,

Den Tommongong K.M.O.E. Boelby,
1. Chinese gele Roll met Gouden bloemen,
 $\frac{1}{12}$ Ellen Zeijde Gryn met Gouden regen,
1. Fijne Sjaap haan met een Kogel Vorn,
 $\frac{1}{2}$ Pond Saffraan, en
2. Flekken met Anijs,

Den Tommongong K.M.O.E. Boelby,
1. Fijne snaphaen,
6. Ellen Zeijde Gryn met Gouden regen,
6. Ellen Groen flinweel, # [p 23]
 $\frac{1}{4}$ Pond Saffraan, en
2. Fles met Anijs.

Den Ingabey K.M.O.E. Boelby,
6. Ellen Zeijde Gryn met Gouden regen,
6. Ellen Groen flinweel,
 $\frac{1}{2}$ Pond Saffraan, en
1. Fles met Anijs.

Den Rabeen K.M.O.E. Boelby,
6. Ellen Rood flinweel,
1. Chinese Purpure Roll,
 $\frac{1}{2}$ Pond Saffraan, en
1. Fles met Anijs,

Den Tommongong K.M.O.E. Boelby,
6. Ellen Rood flinweel,
1. Chinese Purpure Roll, en
1. Fles met Anijs.

Nader aen den SOE SOE HOE NONG No.

- tot Present gesonden.
1. Kraaij togetakel Hollands Jagt Lank 10. roeten.
 1. Corcorette van Konings Nagelen gemaakt, # [p. 84]
 1. Instrument Casje met Silver beflagh
 1. Lot met Caepse geconfijte Ghepeeren,

(Dit Dagregister e. v. daarop volgt. overgeschreven van Tex. v/d Helder. Mr. Gabrij te Gouda. Het 1^e Dagregister van 1st Eyzantchapsreisje (1790) is klaarblykelyk door H. freven bijgehouden. De geschiedenis betr. 1st gevangen nemen van Danoeredja schijnt geschreven te zijn door Coyett zelf, terwijl de 2de Eyzantchapsreis door weer een ander schijnt geschreven, blykennde uit de waarnien van vertellen v. d. volgorde, w. i. H. freven genoemd wordt met de anderen, in tegenstel. lig met het eerste, waarin hij zich vermeldt als „schrijver van desen, of derg.

Na deze handschriften volgt van een ander hand een „Kort Relaks van het Dierig Voorval tot Batavia in de Maand September 1746. waarin een onvolledig, niet meins berettend verhaal van de Chinezenmoord wordt ge-
geven.

Voor op 't titelblad zijn eenige woorden later bijgevoegd en boven de oorspronkelyke tekst geschreven, benevens de vermelding aan 't laatste, nige. dege de handschrift. Dit alles is aangegeven door [...] evenals in den tekst kleine schriffoutje.

1st No. werd door mij overgenomen en dit werk geëindigd den 23. VIII 1919 te Gouda.

R. H. Koffman
Ind. Steed: 8

J. S. Heul het hier overgenomen geschrift met prachtige kantoorhand geschreeven „aus einm. Eyzant“ - blykbaar het met-exemplaar 7de. De tusschen [...] geplaatste verbeteringe v. a. op 't titel zijn in de hand, 2de Chinese, moord, derg. v. Coyett zelf. 2.

(1)
Scheep-
straf-
pen-
sion-
v.

Extract uit Twee Misjies, vervattende een ampele Beschrijvinge
van de Executie den 20 en 21 October 1779. op 's Lands Oorlog- Schip de Venus,
leggende ter Reede van Texel, gedaan.

Mijn Heer en Vriend!

Avonds op het eiland Texel komende, sloepen wy 's nachts in een redelijk goede Heerberg, en ik
's morgens vroeg opstaande, ontdekte, dat, leden de Executie op het Oorlog- Schip de Venus
van Captein Braam, stond te geschieden, niettegenstaande de harde Wind en zware regen-
lagen, resolveerde ik daar na toe te zeylen; dog also wy het vlak in de Wind hadden, arri-
verde ik eerst om half tien uren aan Boord, ik vond het volk daar reeds geschaard, de
sloepen aan Boord, en de Bloedvlag opgeheesen; zijnde bezig met de Sententiën te lezen,
welke over 5 Personen, een tot de Kogel en het Cadaver in Zee te goojen, en 4 anderen tot
Kielhaalen en zware Bilslagen gecondemneerd waren, zijnde in ieder derselver alle hun-
ne piten en strafwaardige daaden aangehaald, de wegens waaren op het hooren dier Senten-
tiën, zeer verwilderd en in vreeze, dog zyn Hoogheid heeft alle de Sententiën merkelyk ver-
ligt; en is de straf geëxecuteerd aan den Corporaal der Soldaaten die tot de Kogel gecon-
demneerd was, met drie maalen van de Raa te loopen in Zee, en dan gelaast met 160 bil-
slagen. De Bootman 3 maalen van de Raa, en 150 slaagen, de Schilder 3 maal van
de Raa, en 150 slaagen, N.B. Deze viel plaauw en mist met 4 Maan, gelijk de voor-
ge, weg gedragen worden, den 4^{den} of Onderstuurman, eens van de Raa, en 100 slaagen,
als ook op dezelfde wyze den Quartiermeester.

Van de Raa te loopen, geschied aldus: een Catrol word vast gemaakt aan de uiterste
punt van de groote Raa, daar door een Touw geschoren, halve wegen een stuk hout ge-
bonden, om het hooger op te haalen also nodig is, te beletten, beneden een gelijk dwars hout,
om de handen aan vast te houden, een weynig lager, een gelijk hout, waar op den de-
lingquant L. gebonden word, met Touwen om zyn middel, voorts de beenen by elkanderen,
dus wel vast gemaakt zijnde, word hy opgehaald tot 1/2 boven aan de Raa, en valt dan
plotselings in Zee, en blijft daar in zo lang leggen, tot dat de boeg van het Touw ingeschaald,
wederom opgelopen word, tot dat hy boven de Raa is, dat den tot drie diverse reizen herhaald word.

Het Laarsen geschied in dezer voegen, aan de Besaans of kleyne Mast op het halve
Dek, word een sobot van stelling of Scheepsluyk gezet, daar tegens eenige stukken pre-
senning of dik gevlochten Zylblok aangebonden, en voorts daar op een ronde Mast van ge-
pluyst Touw, gemelike stelling is een weynig voorover hellende, en zo hoog als een ordinair
man, denzelven moet daar met de buyk voorover tegen staan, zyne armen uitgestrekt,
en wel vast gebonden op twee plaatsen; voorts een Touw om de knien, en beenen, aan weers
hanten vast gemaakt, dat denzelve zo uitgestrekt staande, zig niet bewegen kan; alle de
Officieren van het Schip, beginnende met den Schipper en eindigende tot de minste Onder
Officier, benevens de Quartiermeesters, van alle op de Reede leggende Scheepen, staan achter de
gemelike Mast, en worden een voor een geroepen; en alaan op hien beurt met een dik Kabeltouw,
zeer hard gepikt en getierd, ter dikt van een styl van een ordinaire Keukenstoel, Tien slaagen,
van onderen op, op de Billen, waar door veeltyds op de 30ste slag, de broek, kort en kleyn gesla-

gen is, de eerste zyn tien slagen voleyndigt hebbende, word door de 2de en overige vervangen, het
Touw is 2 vademmen lang, en word in de beide handen vastgehouden, dus men daar mede een ster-
ke forse heeft.

Deze Executie, gelyk om aan te zien, wierd van 10 tot 12 uren verrigt, eerst Sententie
lezzende, daar na alle van de Raad loopen, en daar na alle Gelaast; en also de Wind zeer
ontuimig was, en na het westen liep, konde de voornaamste Belhamels niet geëxecuteerd
worden: zynde drie in getallen, welke by Sententie ter dood gecondemneerd waaren, dog door
den Prins het leven gekonken zyn, zullende op morgen gekielhaald worden; dan, door
dien haar Sententie niet gehoord hebbe, nogte de regter wyze van Kielhaalen weet, hoe
zulk geschied, zal ik, na het zelve gezien te hebben, zulk aan U. Ed. op morgen Avond mede
deelen; want ik ben voorneemens daar ook aan Boord te gaan, en dus nog enige dagen hier
aan de Wal te blijven, geresolveerd zynde, aan de Wal komende, U. Ed. morgen Avond na-
der te zullen ophouwen.

Blyvende intussen Ge.

Hellder 20 Oct. 1779.

(3)

[Weggel. en al. oestplichtpleg.] Aan Boord van 's Lands Vorlags Schip, de Venus
komende, hoorde ik aldaar drie Sententien des doods leesen van den Schieman, Boots-
man en Constapel, welke door den Hooge Krygsraad gecondemneerd waaren, om met
een Kopgel voor de Kop geschoten te worden, en het Cadaver in Zee gesmeeten om door de
Fisken te worden verteerd, die van de eerste was door zyn Hoogheid per gratie veranderd
in Driemaal te Kielhaalen, en daar na, ter discretie van Commissaris, gelaast te
worden, en de twee overige ieder Eens gekielhaald; en daar na gelaast, mede ter discretie.

De eerste, zynde den Schieman; wierd te twaalf uren met stil water, in een Sloep ge-
bragt, die op de zyde van Boord lag, Haem wierd een Barbas, van Lood gemaakt, aan-
gedaan, het welk met Zyldoek bekleed was, boven de schouders toegeboonden, van agteren
met Voord aan malkanderen geknoopt, aan weederzyde van het Barbas waaren Zeelen
van dubbel Zyldoek, welke gedeeltelyk het lichsam bedekte, en daar aan vier Touwen, wel-
ke alle boven zyn Hoofd in Kruis by den anderen liepen, aan het gemelde Barbas vast ge-
maakt, en daar van anderen nog Touwen aan waaren; om aan swaar Dieplood te kun-
nen vast maaken, het welk tuschen zyne Beenen met Touwen vast gebonden wierd, zyn mid-
del insgelyks met Touwen gebonden, verzekerde om in die positie te moeten blijven, zonder
zich te kunnen roeren; in het Barbas waaren Zakken rondom, welke met zwaare kogels
gevuld wierden, zyne Doen wierden met Caton in Ruy gedoopt gestopt; voor zyn Boorden
Bogen waaren Spons gebonden, welke dezelve met beide handen, om het Touw geelagen,
vdat, hield. Op de Ruy leiden twee Planken daar den Delinquant, in die toerusting uitge-
strekt, opgelegd wierd; aan den eenen kant van het Schip liep een Touw van de Raad onder het
Schip door, het welk met een ander Touw van de andere kant van het Schip, boven zyn
Hoofd in de strikke van het Barbas wierd vast geknoopt. Dit volbragt zynde, wierd be-
vel gegeven dat de Soldaten haar geweren, die met scherp geladen waaren, en ieder Soldaat
met 16 // (4) scherp Patiblen voorzien, zonde presenteren. Daarna wierd de De-
linquant uit de Sloep opgeheesen en buiten dezelve zagte in het water needer, dog verool-

gens eensklaps
opgehaald, op
die komt wede
stelt, op derde
ogenblikken.
Gekielhaald
Dood ten gewo
slaagen, den
met swaare
zo sterk niet
zich hebben k
Toen
die alhier z
elkanderen
delijk aan
te neemen,
van de Ad
zeer vereis
[haat
Hellder

gens eensklaps naar beneden gelaten, tot op een merk der Diepte, en toen van ~~den~~ anderen kant
opgehaald, op de sloep gelegd, en voorts op nieuw de Doren gestopt, de spons verbonden, en van
dies kant weder neder gelaten tot drie ryzen onder de kiel door. De Delinquant was bitter ont-
stelt, op derde reis kwam hem het bloet, den mond en Oogen uit; dog bedaarde in eenige
ogenblikken. De andere twee wierden eveneens op dezelfde dezelve wyze, dog maar eens,
bekielhaald, alle het welke voor my een aandoenlyk schouwspel was, alzo deze straf des
Dood ten gevolge konde hebben. Zy ^{alle} wierden vervolgens gelaast, den Schieman met 175 swaare
slaagen, den Bootsman en Constapel, ieder met 160 Vits. Dit was een swaare straf, die zy
met swaare pijn doorstonden. Dog het Volk en de Constapels van de andere Schepen sloegen
zo sterk niet als gisteren. Ik heb my verwonderd, hoe die menschen, na zulk een swaare straf,
zich hebben kunnen bewegen, gaan of staan, het welke zig echter buitengewoon wel schijnt.
Toen de Executie gesdaen was, reep Capitein Boord, als de plaats van den Heer Hoot,
die alhier ziek te bedde ligt, vervullende, al het volk van 's Lands Oorlogschip de Venus by
elkanderen, als ook alle de overige aan Boord zijnde Matroosen en Soldaten, hen vrien-
delyk aanspreekende, beval hy haer, deze Dagen te gedenken, Een Exempel aan den Straf
te neemen, God voor Oogen te houden, Eerbied voor den Souverain, zyn Hoogheit, de Heeren
van de Admiraliteit, Admiraal, Capiteins en verdere Officiers, te hebben, alzo zulke
zeer vereischt wierd; wyl 'er in het vervolg geene Gratie zoude geschieden.

[haast al, 3 reg., plichtpl. tot slot.]

Helwer des 21 Oct. 1779. [

